

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, huhtik. 7 - Wed. April 7, 1993

FINNISH AMERICAN WEEKLY

89 vuosikerta Vol. LXXXIX No. 14

50 cents

Suomen luotto- kelpoisuus laski edelleen

Yhdysvaltain luottokelpoisuusarvioita tekevä yritys Standard et Poor's laskee Yhdyspankin ja Kansallispankin pitkien luottojen luokitusta yhden pykälän. Luokitus laskee BBB:hen, joka on jo lähellä riskisijoitusta.

Lasku vaikeuttaa pankkien varainhankintaa. Se ei enää pelkää nostaa rahan hintaa, vaan hankaloittaa myös rahan saantia.

S et P pani viisi suomalaispankkia tarkkailulistalle helmikuun alussa luokituksen mahdollista tarkistusta varten.

Nyt se alentaa ainoastaan KOP:n ja SYP:n pitkää luokitusta. KOP:n, SYP:n, OKO:n ja Skopin lyhyet luokitukset jäivät ennalleen. Postipankki pysyy S et P:n tarkkailulistalla. Sen luokitusta laskettiin jo maaliskuussa, kun valtion luokitus laski AA:een.

Pankkinen joutuminen S et P:n tarkkailulistalle oli yksi syy siihen, että Suomen eduskunta vahvisti ponnin pankkien toiminnan turvaamisesta kaikissa oloissa.

Kansallisen Finlandia Foundationin presidentti Juha Mäkipää vieraili äskettäin järjestön Bostonin jaoston maaliskuussa kuukausikokouksessa, missä hän kertoi järjestön toimintaperiaatteista ja pyrkimyksistä. Kuvassa Mäkipään seurassa Bostonin jaoston presidentti Maija Märd. Tarkemmin Mäkipään puheesta sivulla 6.

Hieman vajaa puolet eli 48.9 prosenttia suomalaisista varusmiehistä on sitä mieltä, että suomalaisten on ehdottomasti puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, jos Suomeen hyökätään, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta. Aseellisen puolustautumisen kannalla olisi "luultavasti" 28.6 prosenttia varusmiehistä ja aseellista puolustautumista vastaan 6.8 prosenttia varusmiehistä.

Tulokset ovat Suomen puolustusvoimissa tekeillä olevasta varusmiesten palvelusmotivaatiota selvittävästä tutkimuksesta. Vastaajina oli kaikkiaan noin 7,000 varusmiehistä, jotka aloittivat palveluksensa vuosi sitten maaliskuussa.

Majuri Kenneth Nyholmin pääesikunnassa tekemän tutkimuksen mukaan 23 prosenttia aloikkaista ei "luultavasti" suorittaisi asepalvelusta, jos varusmiespalvelus olisi säädetty vapaaehtoiseksi. Noin 33 prosenttia menisi asepalvelukseen, vaikka se oli-

Sotilassosiologit pohtivat nuorten isänmaallisuutta ja puolustustahtoa

si vapaaehtoisista. 38.9 prosenttia ei osannut sanoa, mitä tekisi; ratkaisu riippuisi mm. perhe- ja taloudellisista asioista.

Lähes samaan aikaan Suomen Gallup Oy:n Fennica-tutkimusryhmä kartoitti Valttien Palojen toimeksianton kaikkien 15-30 vuotiaiden suomalaisten käsityksiä yhteiskunnasta ja sen muuttumisesta. Kysymyksen "Luonnollisesti toivomme, ettei sota syty, mutta jos niin käy, niin olisitko halukas aseellisesti taistelemaan Suomen puolesta" miesvastaa- jista 74 prosenttia ja naisista 29 prosenttia oli itse valmis aseelliseen puolustamiseen.

Nuorten isänmaallisuutta, varusmiespalvelua ja varusmiesten turvallisuuspoliittisia näkemyksiä pohdittiin Joen-

suussa äskettäin pidettyjen sosiologipäivien yhteydessä.

Sotilassosiologien työryhmän kokousta johti kenraali Jaakko Valtanen, joka itse oli tekemässä ensimmäistä suomalaisten varusmiesten asenteita selvittänyttä mielipidetutkimusta vuonna 1954. Hän kommentoi uusimpia tuloksia toteamalla, että varusmiesten perusenteet ovat kutakuinkin säilyneet samanlaisina viime vuosikymmenet.

"Turvallisuus on abstrakti käsite"

Uhkakuvat sen sijaan ovat muuttuneet ja hämmäntävät miellä, kenraali Valtanen sanoi. "Turvallisuus on abstrakti käsite, ilmiö. Kun ei ole ulkoista uhkaa, turvalli-

suuspalvelujen tuottaminen on hankala asia. Uusia uhkia ei voi konkreettisesti ilmaista. Minkälaisia uhkia varten puolustusvoimat on olemassa", Valtanen maanitteli keskustelua.

Suorastaan suomalaisten tabuna Valtanen sanoi pitävänsä aseistakieltäytymistä; keskustelu ei ota hänen mukaansa kipinää millään.

Valtanen sanoi, ettei tunne huolta aseistakieltäytyjen määrästä "niin kauan kun se pysyy kohtuullisissa rajoissa". Oleellista ei hänen mukaansa ole kieltäytyjen määrä vaan yhteiskunnallinen periaate: kuinka pitkälle yksilöt voivat demokratiassa valita velvollisuudet, joita noudattavat? Koskeeko valintaoikeus muitakin velvollisuuksia: voi- ko valita, maksaako veroa,

mitä puolta kadusta käyttää?

Puolustusvoimille kieltäytyjen määrä ei tuota ongelmia; jos sota syttyy, alkuun tarvitaan 250,000 sotilasta niistä 700,000:sta, jotka on koulutettu. Ensimmäisenä sotaan komennetaan alle 35-vuotiaat, mutta jos heitä ei ole riittävästi, ikäraja nostetaan 40:een.

Suomessa varusmiespalvelukseen osallistuu maailmanennätysmäärä nuoria miehiä, 90 prosenttia ikäluokasta. "Aseistakieltäytymisen ei ole sotilaallinen ongelma", Valtanen sanoi.

Valtanen muistutti, että isänmaallisuus ja puolustustahto eivät ole sama asia; pasifisti voi olla hyvin isänmaallinen. Puolustustahtoa sen sijaan vaatii luottamusta poliittiseen järjestelmään ja siihen, että puolustusvoimat hoitaa sille määrätty tehtävät.

"Työttömän isänmaallisuus ja puolustustahto ei ehkä ole kovin korkea, koska luottamus on laskenut", Valtanen sanoi.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN pages 8-12

RAIVA AJA

- The Finnish Emigrants of the Titanic
- Volvo 900's now equipped with gas tanks of Finnish plastic

- A Finnish American music legend is gone
- Rocklin (CA) set to fete Finland

Käynti amerikkalaisissa kirjastoissa on suomalaisen kirjallisuuden osalta järkytys. Esimerkiksi Portland (Oregonin suurkaupunki) mahtavasta yleisestä kirjastosta löytyi 1970-luvulla vain yksi suomalaisen kirjallisuuden tuote ja sekin oli kehnosti käännetty romaaniteos Väinö Linnan Tuntemattomasta sotilaasta.

Teoksen lisäksi kirjaston kortistossa oli "Suomen" kohdalla pitkä rivi ennen toista maailmansotaa julkaistuja vihkoja, joiden tiedot Suomen asioista olivat täysin vinoutuneita. Pahinta on, että tilanne on nykyäänkin kuta kuin sama.

Vuosina 1964-1980 Suomen konsulina Portlandissa toiminut John O. Virtanen oli suomalaisen kirjallisuuden tilanteesta syvästi ihmeissään: Missä olivat suomalaiset kirjailijat?

Suomalaisen kirjallisuuden kehoja tilaa ryhdyttiin konsulin toimesta otis korjaamaan. Virtanen käynnisti vuonna 1963 suomen kielen opetuksen yliopistossa. Tämän lisäksi hän järjesti kuudellesadalle skandinaaville juhlan, jossa hankittiin sopivaa kirjallisuutta edelleen jaettavaksi.

Nämä toimet eivät kuitenkaan vielä riittäneet konsuli Virtaselle, vaan hänen miellesään oli laajakantaisempia suunnitelmia. Hän työsti vähitellen ajatusta perustaa kirjallisuussäätiö, jonka tehtäväksi tulisi suomalaisen kirjallisuuden tunnetuksi tekeminen.

Kirjallisuussäätiön kulmakivinä olivat suomalaisen kirjallisuuden kääntäminen, kustantaminen ja markkinointi. Päämääränä oli saada teosta laaja-alaisesti luettavaksi. Niinpä suomalaista kirjallisuutta suunniteltiin lahjoitettavaksi yleisiin kirjastoihin ja mikä tärkeintä koulujen kirjastoihin, jossa se palvelisi lukijoita ja oppilaita pitkäkestoisesti vuodesta toiseen.

Amerikansuomalaiset suomalaisen kirjallisuuden puolestapuhujina Pohjois-Amerikassa

Merja Niemi

Merja Niemi
Kirjoittaja on filosofian maisteri, pääaineenaan kulttuurimaantiede. Free-lance toimittajuuden lisäksi hän toimii tutkimus- ja PR-tehtävissä.

Konsuli Virtanen ryhtyi etsimään henkilöitä, jotka olisivat halukkaita kirjallisuussäätiön perustamiseen. Tätä varten hän laati vetoomuksen 'A Plea for the formation of Finnish-American Literary Heritage Foundation' sekä luonnoksen säätiön säännöistä 'By Laws of the Finnish-American Literary Heritage Foundation'.

Vetoomus sisälsi selvityksen siitä, miten uskomaton määrä Suomessa on sekä tärkeää että värikästä kirjallista kulttuuriperinnettä, mistä amerikkalaiset ja amerikkalaiset ovat varmasti kiinnostuneita.

Virtanen painotti lisäksi, että monet nuoret amerikkansuomalaiset etsivät juuriaan ja opiskelevat yhä innostuneemmin suomen kieltä ja kulttuuria. Juuri niille, jotka ovat kiinnostuneita maamme kirjallisuudesta ja kulttuurista on jaettava tietoa ja tehtävä maamme tunnetuksi.

Kirjallisuussäätiö toteutuu

Yhdeksänsivuinen raportti kirjallisuussäätiön perustamiseksi esitettiin perustamiskokouksessa kutsutuille liikemiehille marraskuun viidentenä 1980. Säätiön paperit oli jo rekisteröity osavaltion maistraatissa viides syyskuuta 1980.

Säätiön anomuksen allekirjoittivat konsuli John O. Virtanen, Mt. Hood Stages Inc. -bussiyhtiön johtaja William A. Niskanen, nykyinen Suomen

Oregonin konsuli Paul Niskanen, maailmankuulun Tokola Inc. -yhtiön siltainsinööri Alpo Tokola, Columbia Helicopters Inc. -yhtiön johtaja Wes Lematta, professori Robert W. Matson, liikemies Eugene Messer ja historian lehtori Allan Pitkäs.

Johokuntaan valittiin puheenjohtajaksi John O. Virtanen, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi Robert W. Matson, toiseksi varapuheenjohtajaksi Wes Lematta, sihteeriksi Paul Niskanen ja rahastonhoitajaksi Sonja H. Riihimäki.

Ensimmäisen vuoden rahoitukseen saatiin lahjoituksia seuraavasti: William A. Niskanen \$10,000, Alpo Tokola \$7,500 ja Wes Lematta \$5,000. Niskanen alunperin lupaama 100,000 dollarin lahjoitus oli perusta koko säätiön monipuolisen toiminnan käynnistämiseen, mutta hänen en-

nen aikainen kuolemansa veisti tämän suunnitelman, mistä syystä toiminnan laajuutta täytyi voimakkaasti rajoittaa.

Säätiö julkaisi, päätoimittajanaan Portlandin valtion yliopiston historian professori Robert Matson, ensimmäisenä teoksena Allan Pitkäsän käännöksen Samuli Paulaharjun Tunturien yöpuolta, Arctic Twilight. Matson editoi myös Pitkäsän käännöstä teoksesta Punainen viiva, sekä perehtyi useisiin niihin käännöstöihin, joiden julkaisua harkittiin.

Jo kirjallisuussäätiön ensimmäisellä John O. Virtanen tuli vakuuttuneeksi säätiön toiminnan vaatavuudesta ja siitä, että työtaakkaa keventämään on syytä myös Suomessa perustaa vastaavainen säätiö tai yhdistys.

Virtanen ei voinut hyväksyä

hänelle Suomesta esitettyä ehdotusta, jonka mukaan suomalaisen kirjallisuuden pr-toiminta Pohjois-Amerikassa kuuluisi yksinomaan amerikkansuomalaisten vastuulle. Hänen mielestään suomalaisen kirjallisuuden edistämiseen Yhdysvalloissa tarvittaisiin yhteistyötä sekä suomalaisten että amerikkansuomalaisten tahojen välillä.

Palattuaan Suomeen vuonna 1980 konsuli Virtanen ryhtyi viemään molempia asioita eteenpäin.

jatkuu seuraavalla sivulla

Kalevalan kääntäjä Eino Friberg ohjautuu unntuoreen teoksen Suomen eduskunnan sivistysvallokunnan jäsenille: nykyinen opetusministeri Riitta Ousukainen, valtiovarainministeri Iiro Viinanen, kansanedustaja Almgren, lehdistön edustaja ja Fribergin takana John O. Virtanen. Kuvattu eduskunnassa 1988.

Kuva: Kai Nordberg Ky

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779
(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1993: Yhteensä \$1,181.26

Aviomiehensä Anders R. Nelsonin muistolle
Elna Ruska Nelson, Centerville, MA \$25.00
Elma Kultti, Fitchburg, MA \$10.00

Tietokonerahasto: \$14,515.50 + 500 FIM + \$5.00 CAN

Wilfred Riihimäen muistolle
Helen S. Harvi, Houston, TX \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

Exchange rate

April 5, 1993
1 Finnish mark = US \$.1725
1 US \$ = 5.7975
Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Huhtikuun 10 p., Tero
Huhtikuun 11 p., Verna
Huhtikuun 12 p., Julius, Julia
Huhtikuun 13 p., Tellervo
Huhtikuun 14 p., Taito
Huhtikuun 15 p., Tuomi
Huhtikuun 16 p., Jalo

Suomalais-amerikkalainen kirjallisuusyhdistyksen perustaminen

Viiden vuoden uurastus suomalaisen kirjallisuuden puolestapuhujana Pohjois-Amerikassa johti vihdoinkin vuonna 1985 siihen, että Suomalais-amerikkalainen kirjallisuusyhdistys eli Finnish-North American Literary Society perustettiin Helsingissä Aleksis Kiven päivänä 10. lokakuuta 1985. Yhdistys sai toimintaluvan valtioneuvoston 11. joulukuuta 1986 antamalla päätöksellä.

Kirjallisuusyhdistyksen johtokunta koostui mm. akateemisista tutkijoista, poliitikoista ja kustantajista seuraavasti: puheenjohtajaksi valittiin konsuli John O. Virtanen, varapuheenjohtajaksi Professori Heikki A. Reenpää ja muiksi jäseniksi kansanedustaja Reino Paasilinna, Helsingin yliopiston tiedotuspäällikkö Rauno Vellig, Helsingin yliopiston kirjallisuuden professori Kai Laitinen sekä kirjailija Jarkko Laine.

Yhdistyksen pysyväksi suojelijaksi lupautui tasavallan presidentti Mauno Koivisto.

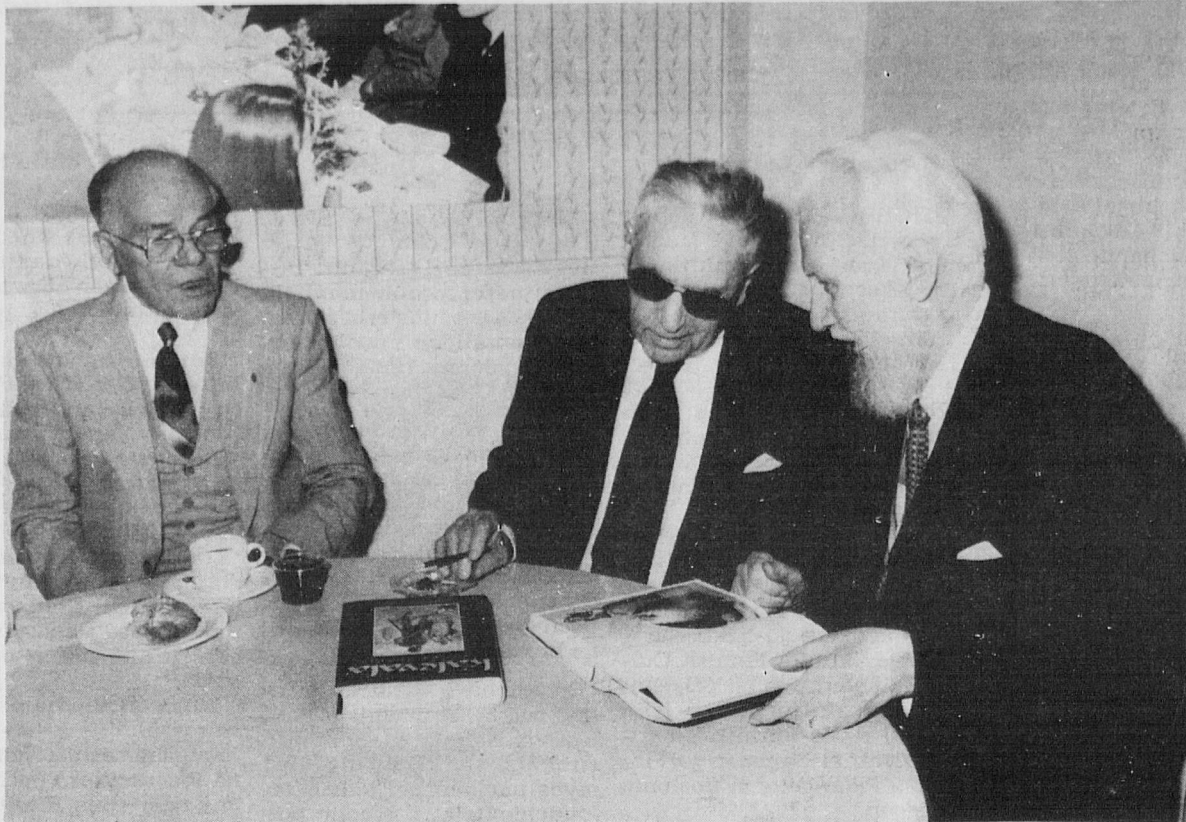
Kalevala-projekti ja Kalevalan lukuohjelma

Vuosi 1985 toi tullessaan juuri valmistuneen Kalevalan englanninkielisen käännöksen. Yhdistys päätti heti ensitöikseen ottaa mittavaksi haasteekseen uuden Kalevalan saattamisen amerikkalaisten kirjallisuudentutkijoiden sekä muiden siitä kiinnostuneiden ulottuville.

Sokean runoilijan Eino Fribergin, 20 vuoden ajan täysin omalla kustannuksellaan kääntämä Kalevala edusti juuri sitä toimintatarmaa ja sinnikkyyttä, mikä tarttuisi oitis yhdistyksenkin jäseniin. Yhdistys ja sitä tukeneet kansanedustajat, Reino Paasilinnan johdolla, tekivät eduskunnalle raha-asia-aloitteen elokuussa 1986. Eduskunnan Kalevala-hankkeelle myöntämä 200,00 markkan määräraha oli huomattava tunnustus ja ensi askel kohti onnistunutta vientimahdollisuutta Pohjois-Amerikkaan.

Yhdistyksen kotimaassa ja Pohjois-Amerikassa suunnittelemaan ja toteuttamaan prytöhön liittyi vuonna 1987 laaja varojenhankintakampanja ja Kalevalan ennakkomyynti. Neuvottelujen myötä tukea saatiin eritoten kaupallisilta yhteisöiltä sekä yksityisiltä Suomen ja Amerikan ystäviltä.

Kalevala-projektin käytännön toteutus hoitui monen tahon välityksellä. Kustannusosakeyhtiö Otava suostui julkaisemaan Kalevalaa siten, että yhtiö ei vaatinut voittoa toimenpiteistään: tämän lisäksi Otava piti yllä yhdistyksen käyttöön tarkoitettua varastoa. Myös amerikkansuomalaisten siirtolaisten äänitorvi Raivaaja Publishing Company tuli projektin mukaan omalla panoksellaan. Raivaajan aktivistit lupautuivat hoitamaan eposten varastoa, postitusta ja jakelua perimättä työstään korvauksia. Maanlaajuiseen kaupalliseen myyntiin Kalevalat menivät Illinois Press yliopiston toimesta Chicagossa.

Eino Friberg (kesk.) kuuntelee Kalevalan kuvittajan Björn Landströmin mielipidettä Kalevalan julkaisu-tilaisuudessa Otavan kahvillassa v. 1988. Konsuli John O. Virtanen (vas.) seuraa mielenkiintoista keskustelua.

Kuva: Kai Nordberg Ky

Tähän mennessä Kalevalasta on otettu kolme painosta, mikä on tuottanut eposten lukumääräksi 10,700 kappaletta. Yhdistys on lahjoittanut, myynyt tai jakanut Kalevala-aita 6,000 kappaletta, josta pääosa on tapahtunut Pohjois-Amerikassa.

Vastaanottajina ovat olleet yleiset kirjastot, yliopistot, koulujen yleiset kirjastot, hallinnolliset instituutit, presidentit Reagan ja Bush, osavaltioiden kuvernöörit, kaupunkien pormestarit, kongressiedustajat, suomalainen diplomaattikunta, Paavi Johannes Paavali II sekä sadat yliopistot kautta maailman.

Konsuli John O. Virtasen ja tennesilaisen opettajan Michael Cunninghamin yhdessä ideoitu projekti Kalevalan tehokkaasta levittämisestä kouluihin osoittautui erittäin menestyksekkääksi.

Kirjallisuusyhdistys, USA:n Helsingin suurlähettilään John Giffen Weinmannin avustuksella, päätti vuonna 1990 kartoittaa ne amerikkalaiset koulut, jonne päätetään lahjoittaa 15-25 kappaletta Kalevala-aita.

Kriteeriksi valittiin se, että koulut ottaisivat Kalevalan historian, englannin kielen tai kirjallisuuden kursseihin. Kyselyn tulokseksi saatiin yli 600 koulua, jotka ilmoittivat kiinnostuneensa ottamaan Kalevalan opetusohjelmiansa. Ennen pitkää hanke johti siihen, että Kalevalan kysyntä nousi aina useaan tuhanteen kappaleeseen.

Kalevalan kouluihinsa saaneet opettajat huomasivat pian, että alkuperäiseepoksen sisältö ja kieliasu oli vanhakantaista, mikä vaikeutti Kalevalan täydellistä ymmärtämistä. Apua oli kuitenkin jo tulossa. Kalevala-projektin tutkijana tunnettu amerikkansuomalainen opettaja Viola Järvenpää-Brown lupautui kirjoittamaan Kalevalan opiskeluoppaan (A Study Guide), josta käynnistyi odotukset ylittänyt, kouluissa sekä yksityisissä kerhoissa järjestetty, "Read the Kalevala" -projekti eli Kalevalan lukuohjelma.

Kalevaloiden kysynnässä ei näkynyt loppua. Yhdistys kääntyi eduskunnan puoleen anoakseen varoja toiminnasta aiheutuneiden kulujen kattamiseksi. Eduskunta myönsi yhdistykselle vuosina 1986-1989 määrärahoja yhteensä 450,000 markkaa. Uusien määrärahojen tarve on suuri, sillä ohjelmaa aiotaan laajentaa jokaiseen osavaltioon.

Kirjallisuusfoorumien rakentaminen suomalais-amerikkalaisena yhteistyönä

Suomeen perustetun kirjallisuusyhdistyksen tavoitteissa oltiin edetty jo melkoinen harppaus eteenpäin; suomalaista kirjallisuutta käännettiin ja kustannettiin, mutta tunnetuksi tekemisessä oli vielä puurtamista.

Yhdistyksen jatkotoiminnan kannalta oli tärkeää saada aikaan vireä suomalais-amerikkalainen kirjallisuuden foorumi, jossa keskusteluin ja seminaarein herätettäisiin lisää kiinnostusta maamme kirjallisuuteen Pohjois-Amerikassa.

Tämä idea, niin kuin moni muukin yhdistyksen toimialueeseen kuuluva, oli lähtöisin John O. Virtaselta. Hän esitti ajatuksensa viivyttelemättä Turun yliopiston professoreille, joilta asia eteni yliopiston rehtorille.

Ensimmäinen suomalaisen kirjallisuuden symposium pidettiin Turun yliopistossa syyskuussa 1990 teemanaan suomalaisen kirjallisuuden vienti Pohjois-Amerikkaan. Tapahtuma toteutettiin yhteistyönä suomalaisen kirjallisuuden ja kulttuurihistorian laitosten sekä Suomalais-amerikkalaisen kirjallisuusyhdistys ry:n kanssa.

Symposiumin pääluennoitsijana esiintyivät professori George C. Schofield Yalen yliopistosta sekä New Yorkin yliopiston kirjallisuuden professori, Suomalais-amerikkalaisen kääntäjien yhdistyksen (FATA) edustaja Richard Impola. Luennoitsijoiden jäl-

keen ohjelma eteni paneelikeskusteluun ja illalla vastaanottoon Wäinö Aaltosen museossa.

Turussa järjestetty symposium sai niin kannustavan vastaanoton, että uutta symposiumia ryhdyttiin jo suunnittelemaan. Toinen konferenssi pidettiin Minnesotan yliopistossa 28. huhtikuuta 1992. Tapahtumaa sponsoroivat Finnish-North American Literature Society of Turku sekä Turun yliopiston kulttuurihistorian ja suomalaisen kirjallisuuden laitokset.

Symposiumin pääluennoitsijat tulivat tällä kertaa Suomesta, muina luennoitsijoina kulttiin amerikkalaisia professoreita. Suomalaisista luontokutsun saivat tohtorit Keijo Virtanen Turun yliopistosta, Juhani Niemi Tampereen yliopistosta ja Pertti Lassila Kirjayhtymästä. Tapahtuman teema oli stereotyyppit ja niiden vaikutus suomalaiseen kirjallisuuteen Pohjois-Amerikassa.

Yhdistyksen kirjallisuusfoorumien aikaansaama vuorovaikutus on aktiivista ja tuloksekasta, mistä on osoituksena mm. kolmannen kirjallisuus-symposiumin suunnittelu. Kolmas symposium pidetään vuoden 1994 toukokuussa Turussa, milloin julkaistaan myös yhteenvetoteos kahden aikaisemman symposiumin alustuksista. Tämän julkaisu luo konkreettista pohjaa ja jatkuuuta niin tutkimustyöhön, symposiumien järjestämiseen kuin uusien ideoiden virittelyynkin.

Symposiumien järjestämisen ohella yhdistyksen yhteistyönä kustannusosakeyhtiön Otavan kanssa on valmistumassa Peter Jonesin käsialaa oleva Seitsemän veljeksen englanninkielinen käännös. Teoksen ymmärrettävyyden parantamiseksi ja sen alkuperäisen tunnelman välittämiseksi myös Seitsemään veljekseen ollaan suunnittelemassa omaa A Study Guide -tyyppistä opas- ja oheismateriaalikirjaa. Teoksen ensimmäinen painos ajoittuu suunnitelmien mukaan vuosien

1993-1994.

Mihin kaikella pyritään: Kirjallisuusyhdistyksen tulevaisuus

Kirjallisuusyhdistyksen tavoite on ollut koko sen toimintahistorian ajan vakaa: suomalaisen kirjallisuuden kulmakivien pystyttämisen Pohjois-Amerikkaan. Työ ei ole ollut helppoa eikä vastoin-käymisiltäkään ole vältytty, mutta kaikesta huolimatta yhdistyksen päämäärä ei ole horjunut.

Kirjallisuusyhdistys on vakuuttunut siitä, että mitä enemmän Suomesta Pohjois-Amerikassa tiedetään sitä paremmat mahdollisuudet suomalaisilla on edetä ja tulla tunnetuiksi amerikkalaisessa yhteiskunnassa, jossa monet mittaamattomat mahdollisuudet odottavat.

Jo muutaman perusteoksenkin saaminen amerikkalaisille markkinoille ja amerikkalaisten lukijoiden saaville luo mielikuvan rikkaasta kulttuurimaasta, jonka kirjallisuuden merkiteoksilla on mahdollisuus päästä maailman luetuimpien teosten joukkoon. Kyse on paljolti kirjallisuuden markkinoinnista ja sen tarvitsemista investoinneista.

Kirjallisuusyhdistyksessä vahvasta motivaatiosta ja päämäärätietoisesta toimintatarmosta ei ole puutetta, sillä toimimihän yhdistys saman aikaisesti Suomen, suomalaisuuden ja suomalaisen kirjallisuuden yhteiseksi hyväksi.

Me siis tiedämme, mitä tapahtui eilen ja tänään, mutta olemme valmiita uhraamaan varoja ja energiaa huomiseen?

Näitä ponnistuksia tarvitaan edistämään kirjallisuuden perusteosten levinneisyyttä ja jakelua siten, että ne saavuttavat tulevien sukupolvien koulunuoret ja synnyttävät heissä halun oppia esi-isten kulttuuria ja kirjallisuutta. Mikäli tässä onnistutaan Suomen kulttuuri saadaan maailman kulttuurien kanssa tasavertaiseen mittelyyn.

Kirjallinen pioneerityö jatkuu!

Einar Nummelin

LAKE WORTH, FL - Einar Nummelin, 86, kuoli huhtik. 4, 1993.

Hän oli vuodesta 1970 asunut Floridasta, jonne hän oli muuttanut Worcester, MA:sta.

Nummelin oli Lake Worthin Amerikan-suomalaisen Lepokodin sekä Finnish Workers Educational Clubin jäsen. Massachusettsissa asuessaan hän oli osallistunut Maynardin suomalaisten urheilu- ja kuorotoimintaan.

Kaipaamaan jäi puoliso Ellen E. Nummelin; tytär Elizabeth Nielsen, Waltham, MA; poika Edward E. Nummelin, Worcester, MA; sisko Helmi Ahvenainen, Nukari, Suomi; viisi lastenlasta; ja viisi lastenlasten lasta.

Hautaustoimisto Mack Stephenson, 1004 S. Dixie Hwy., Lantana, huolehti hautauksesta pastori Pentti Mäen toimittamassa siunaamisessa.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen Finnish-American Rest Homen hyväksi osoitteella 1800 South Drive, Lake Worth, FL 33461.

Matti H. Hamalainen

DUBLIN, NH - Matti H. Hamalainen, 83, Pierce Road, kuoli maalisk. 28, 1993 kotonaan.

Hän oli syntynyt maalisk. 31, 1906 Suomessa ja oli 3-vuotias saapuessaan Yhdysvaltoihin. Hän asui suurimman osan elämästään Dublinissa.

Edesmennyt työskenteli Cheshire Mills firman ja American Optical Corp. yhtiön palveluksessa useita vuosia.

Hän oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi vaimo Doris (Willard) 63:ltä vuodelta; sisko, Aili Saarinen, Hope Sound, FL; ja sisarusten lapsia.

Hautaaminen Dublinin hautausmaahan.

Robert Lovejoy

FITCHBURG, MA - Robert E. Lovejoy Jr., 77, 11 Maplecrest Ave., kuoli huhtik. 2, 1993 Leominsterin sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt kesäk. 24, 1915 Leominsterissä Robert E. ja Ellen Christine (Clark) Lovejoyn poikana ja asui Fitchburgissa ja Leominsterissä koko ikänsä. Hän sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista 1933.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan sotainvalidi ja työskenteli 25 vuoden ajan sivillivirkailijana Fort Devensissä ennen kuin jäi eläkkeelle.

Lovejoy kuului Finnish Cultural Centeriin ja oli palvellut sen johtokunnassa. Hän kuului myös Finnish-American Club of Saimaan ja Finlandia Foundationin Bostonin jaoston.

Kaipaamaan jäi puoliso Onerva E. (Heikkinen) Lovejoy 47:ltä avioliittovuodelta; tytär Nancy Little, Rindge, NH; poika David Lovejoy, Fitchburg; sisko Barbara Gagnon, Agawam; viisi lastenlasta; sekä useita sisarusten lapsia lapsineen.

Hautaustoimisto Bosk, 85 Blossom St., Fitchburg, huolehti hautauksesta. Hautausmaahan Forest Hill hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella FACS:n muistorahastoon osoitteella P.O. Box 30, Fitchburg, MA 01420.

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

Kuolleita**Eva L. Cobb**

TEMPLETON, MA - Eva L. (Liukkonen) Cobb, 76, Village Rest Home, 446 Main St., Leominster, kuoli maalisk. 27, 1993 Leominsterin sairaalassa sairauden murtamana. Hän oli vuonna 1982 kuolleen Henry A. Cobb Jr.:n leski.

Hän oli syntynyt lokak. 19, 1916 Gardnerissa Otto ja Anna (Arponen) Liukkonen tyttärenä ja asui 30 vuoden ajan Phillipstonissa ja useita vuosia Baldwinvillessä ennen kuin muutti Leominsteriin noin vuosi sitten. Hän oli entisen Templeton High Schoolin kasvatti.

Edesmennyt työskenteli ennen eläkkeelle jäämistä Phillipston Memorial Schoolin ruokalassa. Hän oli ollut myös useiden perheiden taloudenhoitajana Atholin ympäristössä.

Kaipaamaan jäi kaksi tyttäretä, Linda J. Trifilo, Barre, ja Shirley A. Stewart, Beverly; viisi lastenlasta; sekä sisarusten lapsia.

Hautaustoimisto Smith, 69 Vernon St., Gardner, huolehti hautauksesta. Hautausmaahan Pine Grove hautausmaahan.

Joel A. Mäki Sr.

RANDOLPH, MA - Joel A. Mäki Sr., 43, North Main Street, kuoli maalisk. 11, 1993 kotonaan saamansa sairauksikohtauksen seurauksena.

Hän oli syntynyt Natickissä Tauno ja Dorothy (Stone) Mäen poikana ja vietti lapsuusvuotensa Randolphissa. Hän asui monia vuosia Gardnerissa ja Peterborough, NH:ssä ennen kuin palasti Randolphiin.

Edesmennyt oli painaja ammatiltaan työskennellen Peterboro (NH) Transcriptin ja Gardnerissa toimivan Traverse Printing Inc.:n palveluksessa.

Mäki oli Vietnamin sodan veteraani.

Kaipaamaan jäi vaimo Donna Risotti; poika Joel A. Mäki Jr.; tytär Gina Risotti, kaikki Plymouthissa; viisi veljeä, William A. Judge Jr., Auburn, Thomas D. Judge, Cohasset, Richard Schappel, Dracut, Stephen Sloan, Las Vegas, ja William Sloan, Randolph; kaksi siskoa, Elizabeth Valentino, Webster, ja Evelyn Proulx, Dudley; sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen Massachusetts National hautausmaahan Bournessassa.

Reino G. Johnson

LEOMINSTER, MA - Reino G. Johnson, 77, 174 Walnut St., kuoli maalisk. 27, 1993 Leominsterin sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt tammi-kuuk. 7, 1916 Fitchburgissa John ja Edla (Helstin) Johnsonin poikana ja asui Leominsterissä useita vuosia. Hän oli Fitchburg High Schoolin kasvatti.

Edesmennyt työskenteli 38 vuoden ajan esimiehenä E.I. DuPont Co.:ssa Leominsterissä ennen kuin jäi eläkkeelle 1978.

Kaipaamaan jäi vaimo Margaret (McLaughlin) Johnson 54:ltä avioliittovuodelta; kolme poikaa, Edward R. Johnson, J. Robert Johnson ja Ralph A. Johnson, kaikki Leominster; veli Oliver Johnson, Kittery, ME; viisi lastenlasta; sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen Forest Hill hautausmaahan.

Bill Syrjälä

LAKE WORTH, FL - William "Bill" Syrjälä, 95, kuoli sunnuntaina, huhtik. 4, 1993. Hän oli asunut paikkakunnalla vuodesta 1952, jolloin hän muutti sinne New York Citystä. Hänen puolisonsa Viola Turpeinen kuoli 1958.

Syrjälä ja hänen vaimonsa olivat tunnettuja suomalaisia muusikkoja, jotka tekivät lukuisia esiintymismatkoja eri puolille Yhdysvaltoja.

Edesmennyt kuului Finnish Workers Educational Clubiin, jonka Kenttähaalilla hän soitti 40 vuoden ajan.

Kaipaamaan jäi sisaruksen lapset Barbara Holmes, Barro nett, WI ja John Salo, Superior, WI.

Hautajaiset pidetään torstaina, huhtik. 8. päivänä. Muistotilaisuus maanantaina, huhtik. 12. päivänä Shell Lake, WI:ssä.

**SAWYER-MILLER
HAUTAUSKAPPELI**

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 564-2147

The Robert H.**Auchmoody Funeral Homes**

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

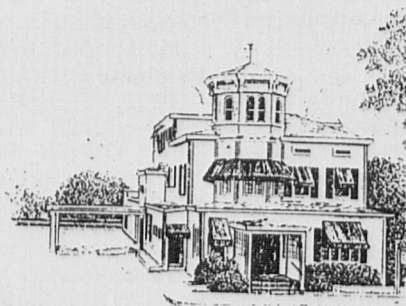
In continuous service to the community since 1849

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street, Fitchburg, MA

342-3635

Street level access

342-3645

John A. Bosk Sr.
Donald G. Dufault

John A. Bosk Jr.
Ina A. Davidson

Directors

**Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO**

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

**MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO**

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

**May
Funeral Service**

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Valkoinen pääsiäislilja

Kirjoittanut Kerttu Kopsala

On pääsiäisaatto. Kyllikki, nuori äiti on tänä aamuna noussut varhain. Hän hilpi hiljaa makuuhuoneesta keittiön puolelle, ettei Jorma, hänen miehensä, eikä pieni Riitta-tyttönen heräisi. Kyllikki aloitti aamuaskareet iloisin mielin, olihan pääsiäinen, jota hän on odottanut - ja saisi tavata äidin pitkän ajan jälkeen.

Kyllikki oli saanut äidiltään kirjeen useita viikkoja sitten, jolloin äiti oli ilmoittanut tulevansa vierailulle tyttärensä luokse entiselle kotiseudulle. Kyllikki oli päättänyt yllättää Jorman, eikä ollut puhunut hänelle mitään äidin tulosta.

Riitta, joka nyt oli kolmivuotias on isoäidille rakas. Hän tahtoo nähdä lapsenlapsensa, jonka tuntee vain valokuvien ja Kyllikin kirjeiden perusteella. Isoäiti on asunut kaukana, aina ulkomailla asti viime vuosina, joten tapaamisen ilo tulisi olemaan suuri ja jännittävä molemmiin puolin.

Hyräillen hiljaa puuhaa Kyllikki keittiössä. Jorma on ilmestynyt keittiön ovelle Kyllikin huomaamatta.

"Huomenta, kultaseni! -Siinähan olet aikainen tänä aamuna", sanoo Jorma huomauttaessaan vaimonsa salaperäisen ilmeen.

"Aamiainenkin valmiina - ja pullataikina, oletpa sinä ehtinyt", ihmettelee Jorma. Kyllikki hymyilee.

"Tunsin itseni virkeäksi tänä aamuna. Ja kun on pääsiäinen, käymme päivällä vähän ostoksilla, kertoo Kyllikki katse suunnattuna keittiön ikkunasta.

"Syömmme aamiaisen tänään tavallista aikaisemmin", jatkaa Kyllikki ja kiiruhtaa nostamaan valmiiksi kattamaan aamiaispöytänsä höyryävän puurokattilan.

Aamiaispöydässä huomaa Jorma jälleen Kyllikin kasvoilla salaperäisen ilmeen. Hän aikoo huomauttaa tästä valmolleen, mutta Riitta, kiharainen, vaalea tukka pörröllään, juoksee äidin syliin.

Joka pääsiäisaattona on Kyllikillä ollut tapana viedä isänsä haudalle valkoisia pääsiäisliljoja. Kyllikki on sotaorpo. Läheisen kirkkomaan sankarihaudalla, valkoisten ristien joukossa on myös Kyllikin isän nimi. Isä on kaatunut talvisodan aikana "siellä jossakin", ja lepää nyt toisten sankariveljien rinnalla kotiseudun muillalla.

"Jorma, huolehdi sinä saunan lämmittämisestä", pyytää Kyllikki ja vilkaisee kelloon, joka näyttää, että on puolenpäivän aika.

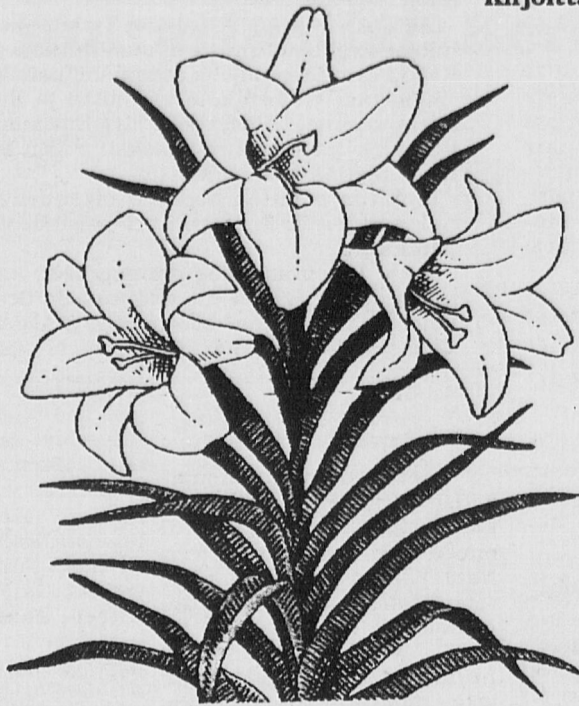
"Minä sillä aikaa hankin pääsiäiskukkia kotiin ja isän haudalle".

"Isä", sanoo Kyllikki kuiskaten. "Tuskin muistan häntä, olin silloin niin pieni, kolmivuotias, kuten Riitta nyt".

Kyllikki ottaa kirjoituspöydältä valokuvan, isän ja äidin hääkuvan, katselee sitä hetken ja painaa sitten kuvan hellästi rintaansa vasten kyneilisin silmin.

Jorma, ymmärtäväinen puoliso, tarttuu Kyllikin käteen ja vetää hänet lähemmäksi itseään. Kumpikin on vaihi.

"Jorma", sanoo Kyllikki hellästi.

"Olen niin onnellinen, kun minulla on Riitta, sinä ja koti. Riitalla on isä, ja meillä on kaikki hyvin.

Kyllikki ei voi pidättää kyneleitänsä.

"Nyt vasta ymmärrän äitini surun ja yksinäisyyden".

Mutta samalla Kyllikin mielen valtaa ilo! Äitihän tulee tänään, on enää vain pari tuntia linja-auton saapumiseen....

"Sauna on valmiina", sanoo Jorma iloisesti astuessaan sisään. "Ja mikä ihana päivä tuolla ulkona. Kyllikki, kuuletko kuinka iloisesti linnut jo laulavat?"

Kyllikki seisoo ikkunan luona katsellen ulos mietteisään. "Odotatko jotakin, Kyllikki, olet niin tärkeän näköinen", kysyy Jorma.

"Olisi käytävä viemässä pääsiäisliljat isän haudalle", sanoo Kyllikki hiljaisella äänellä.

Jorma huomaa olohuoneen pöydällä kauniiseen maljakoon asetetut hehkuvan punaiset tulppaanit ja kelaitset narsissit. Hän huomaa myös valkoisessa maljakossa kimpun valkoisia pääsiäisliljoja. Jorma muistaa kuinka Kyllikki oli kerran kertonut, että "valkoiset kukat ovat surun kukkia, ne ennustavat surua ja kuolemaa...."

Kyllikki seisoo yhä ikkunan luona välillä vilkaisten olohuoneen seinällä olevaan kelloon.

"Se tulee nyt, linja-auto", huudahtaa Kyllikki ja näkee auton hiljentävän vauhtiaan heidän portillaan.

"Äiti, hän tulee" riemastuu Kyllikki ja juoksee iloissaan halaten Jormaa. Nyt Jormalle selvisi Kyllikin salaperäisyys ja oli heti valmiina vastaanottamaan anoppiaan. Jorma otti Riitan, joka leikki omisissa oloissaan olohuoneen lattialla, syliinsä, ja he kaikki kolme kiiruhtivat isoäitiä vastaan.

Ilta-aurinko heittää viime säteitään suurten kuusten lomasta, kun Kyllikki laskee valkoiset pääsiäisliljat varovaisesti sankarihaudalle isän valkoisen ristin eteen. Sitten äiti, vapisevin käsin asettaa omat kukkansa, punaiset ruusut liljojen viereen. Kyllikki ja Jorma seuraavat liikkuneina. He ymmärtävät äidin ajatukset. Äiti ei itke.

Hän on itkenyt kyneleensä yksin - hiljaisuudessa. Mutta äiti on kalpea, hänen sydämensä itkee ja iloitsee samalla: hän on rakkaitensa luona, hän on sankaripuolisonsa hautakummulla ja rakkaalla kotiseudulla, pitkistä aikaa....

Pääsiäisjuhlan rauha on laskeutunut pienen kylän ylle heidän palatessaan kotiin läheiseltä hautausmaalta. He kulkevat vaihi, ajatuksissaan, eikä kukaan heistä uskalla rikkoo hiljaisuutta. Kotia lähestyessään Kyllikki alkaa tuntea sisimmässään outoa ahdistusta? Hän vilkaisee äitiin. Äiti hymyilee tyttäreilleen surullinen katse silmissään.

Saavuttuaan kotiportille Kyllikki kiiruhtaa avaamaan ulko-oven. Avattuana eteisen oven löytää hän lattialta valkoisen pääsiäisliljan. Kyllikki säikähtää. Hänen kasvonsa kalpenevat! -Pääsiäislilja. - Valkoinen pääsiäislilja, yksi isän haudalle viedyistä liljoista on pudonnut huomamatta maljakosta eteisen lattialle? Outo vavistus käy läpi Kyllikin olemuksen? "Ei", en saa olla taikauskoinen, torjuu hän ajatuksiaan ja ottaa valkoisen liljan lattialta. Jorma huomaa tämän ja muistaa Kyllikin kertoneen....

Pieni Riitta on koko tämän illan iloinnut isoäidin seurassa, kunnes viimein väsyneenä nukahti isoäidin syliin. Äidillä oli ollut paljon kerrottavaa. Hän oli vuorostaan kuunnellut tarkkaavaisena Kyllikin ja Jorman kertoessa entisen kotiseutunsa asioita.

Äidin mentyä huoneeseensa puhelivat Kyllikki ja Jorma vielä kauan. Mutta Kyllikin ajatuksia ahdistaa valkoisen pääsiäislilja, eteisen lattialta löytämänsä.

Riitta tyttönen on herännyt ensin pääsiäisaamuna. Heti hän kiiruhtaa äidin ja isän huoneeseen ja tahtoo päästä isoäidin luokse.

"Iso-äiti nuku vielä, hän on väsynyt", selittää Kyllikki lapselleen. Mutta Kyllikki tuntee taasen outoa, ahdistavaa pelkoa sisimmässään.

"Lepää vielä Riitan kanssa, menen laittamaan aamiaista", sanoo Kyllikki miehelleen.

Aamiainen on valmiina. Kahvi tuoksuu ja Kyllikki on laittanut hehkuvat pääsiäiskukat aamiaispöytää juhlistamaan.

"Sytytän vielä kynttilät", puhelee hän itsekseen. Hänen mielestään aamiaispöytä näyttää juhalliselta; valkoinen pellavaliina, parhaat astiat, kukat ja kynttilät. -Pääsiäisaamu! -Rakas äiti! -yhteinen pääsiäisemme vuosien jälkeen!!

Mutta äidin huoneessa on hiljaista. "Uskaltaisinko herättää hänet aamiaiseksi", epäilee Kyllikki? Riitta ja Jorma ovat jo ehtineet pukeutua ja tulevat keittiöön.

"Riitta voisi mennä herättämään iso-äidin", sanoo Kyllikki arasti. Samassa lapsi juoksee iloisena isoäidin huoneen ovea kohti ja hänen sänkynsä luokse.

"Iso-äiti, aamiainen on valmis", sopertaa lapsi.

"Iso-äiti, tule" ja lapsi koskettaa kättä, joka eilisiltana niin hellästi hyväili ja silitti rakkaan lapsenlapsen vaaleita kiharoita.

Jorma seuraa kuinka pikku-Riitta on ottanut iso-äitiä kädestä, mutta iso-äiti nukkuu rauhallisesti, kalpein kasvoin hymy huulillaan. Jorman mielessä välähtää äkkiä ajatus! Hän kiiruhtaa sängyn luokse ja näkee valkoisen pääsiäisliljan iso-äidin rinnalla, juuri kuin joku olisi sen siihen asettanut. Iso-äiti on nukkunut ikuisen uneen, hän on poissa....

Kyllikki on avistanut tapahtuneen. Hän on järkyttynyt. Varovaisin askelin hilpi hän äidin sängyn viereen, silittää hellästi kylmettynyttä poskea.

"Äiti, rakas äiti", sopertaa Kyllikki itkien sydäntä särkevästi. Äiti on poissa.

Kyllikki asettaa valkoisen pääsiäisliljan, maljakosta pudonneen äidin kalpeaa poskea vasten. Kyllikki, Jorma ja pikku-Riitta ovat huomavinaan äidin kasvoilla hymyn, joka kertoo suuresta rakkautesta, suuresta Onnesta ja ikuisesta rauhasta....

PORO PUKEE TAAS

Suomalaisesta poromokasta, pula-ajan materiaalista, on tullut salonkikelpoinen. Raaka-aine tulee yhä Lapista, se muokataan mokaksi Keski-Pohjanmaalla ja valmistetaan vaatteiksi eri puolilla Suomessa.

Poromokka on sitkeää ja taipuisaa. Sen nukka on lyhyt jatkuu sivulla 14

Juhlavaa poromokkaa Friitalasta.

Finlandia Foundation Boston Chapter

ARLINGTON, MA - **Juha Mäkipää**, Finlandia Foundationin ja Finlandia Foundation Inc.:n presidentti, oli järjestön Bostonin jaoston maalliskuisen kuukausikokouksen puhuja luoden katsauksen järjestön toimintaperiaatteisiin ja pyrkimyksiin.

Mäkipään kuulijajoukko esitellyt **Roy Helander** kommentoi tämän olleen ensimmäisen kerran kun kansallisen järjestön johtoportaan edustaja puhui Bostonissa.

Mäkipää kertoi Finlandia Foundationin olevan suurimman yksityisen lähteen suomalaisen kulttuurin tukemiseksi Yhdysvalloissa.

Sen pyrkimyksenä on kulttuuria tukea Suomen ja Yhdysvaltain välisiä kulttuurisuhteita, tukea suomalaista kulttuuria Yhdysvalloissa (jakamalla stipendejä opiskelijoille, tutkijoille ja taitelijoille, rahoittamalla kulttuuritapahtumia), tukea järjestön jaostojen (antamalla alkupääomaa ja stipendejä kulttuuritilaisuuksien järjestämiseen, antaa tiedotus- ja koordinaatiopua) sekä vastaanottaa ja huolehtia tarkoitukseen saaduista määrärahoista.

Järjestön koostumus on seuraava: Finlandia Foundation Trust, Finlandia Foundation Inc., Finlandia Foundationin jaostot ja jotkut yksittäiset jäsenet.

Mäkipää painotti, että järjestö toimii sataprosenttisesti vapaaehtoisvoimin. Yleensä johtokunta koostuu eri puolilta maata asuvista jäsenistä. Nykyinen kokoonpano on seuraava: Juha Mäkipää (pres. NY), Paul Halme (varapres. CA), Kalevi Olkio (varapres. MD), Vera Smith (siht. MA), Carl Jarvie (rahast. WA), Terttu Haronoja (CO), Jorma Kaukonen (CA), Gertrude Kujala (CA), Anja Miller (CA), Marianne Pärssinen (VA), Rueben Perittula (CA), Bert Salonen (CA), Albert Star (NY), John Suomela (VA) ja John Laine (TX).

Kuka tahansa on oikeutettu

järjestön jäseneksi, mutta suurimmalla osalla on suomalaisen tausta. Suurin osa jäsenistä kuuluu kohonkin jaostoon. Finlandia Foundation ehdottaa samoilla periaatteilla toimivia suomalaisjärjestöjä liittymään jaostoksi.

"Kasvamme koko ajan," Mäkipää kommentoi kertoen, että uusia jaostoja syntyy jatkuvasti.

Mäkipään mukaan menestyksen merkkejä ovat uusien jaostojen lisäksi jäsenmäärän ja rahallisten resurssien kasvaminen.

Järjestö on onnistunut saamaan monia toisen ja kolmannen polven amerikkansuomalaisia jäsenikseen, minkä Mäkipää uskoo johtuvan siitä, että kokouskielenä on englanti.

"Me emme ole seurustelukulubi," Mäkipää totesi. "Finlandia Foundation ei rajoita jäsenyyttään oikeuttamalla vain suomalaissyntyiset jäsenikseen," hän jatkoi. Kuka tahansa suomalaisesta kulttuurista kiinnostunut on tervetullut jäseneksi.

Mäkipää kertoi 1950-luvulla perustetun Finlandia Foundationin käyttäneen esikuvanaan American Scandinavian Foundationia, mikä ei toimi vapaaehtoisvoimin vaan palkatun henkilökunnan voimin. ASF:llä on myös modernit toimitilat, FF:llä ei ole mitään vuokratiloja. Tosin järjestöjen omaisuudetkin ovat hyvin erilaisia, FF:n alla \$600,000, ASF:n yli \$5 miljoonaa. Eroa on myös järjestöjen vuosittain jakamissa stipendeissä, FF:n vuotuinen summa on noin \$50,000, ASF:n \$220,000 (Suomen osuus \$12,000).

Tähän mennessä Finlandia Foundation ei ole kääntynyt suomalaisten liikealojen ja firmojen puoleen toimintansa tukemiseksi, mutta tulevaisuudessa niin aiotaan tehdä, Mäkipää totesi.

Lukijan kynästä

LUKIJAN KYNÄSTÄ palstan tarkoituksena on saada lukijat keskustelemaan ajankohtaisista kysymyksistä. Kaikki ovat tervetulleita antamaan panoksensa.

Kysykää, ehdottakaa, väitelkää ja ilmaiskaa omat mielipiteenne. Tiivistäkää kirjoituksenne noin yhden konekirjoitusliuskan pituiseksi. Käsin kirjoitettu teksti saa täyttää kaksi arkillista.

Toimitus pidättää itselleen oikeuden lyhentää liian pitkiä kirjoituksia, ja päättää palstalle valittavista kirjoituksista.

Voitte kirjoittaa myös nimimerkillä, kunhan annatte nimenne ja osoitteenne toimituksen tietoon. Postitkaa kirjoituksenne osoitteella: RAIVAAJA, Lukijan Kynästä, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Hyvä Raivaaja,

Tunnettu amerikkansuomalainen lehtimies Werner Wiskari, Charlestown, RI, kirjoitti mieltä askarruttavan kirjeen *New Yorkin Uuttisten* päätoimittajalle joka julkaistiin lehden yleisön osastossa 9.-8.92. Wiskari esitti syvän huolensa mitä tulisi tehdä, että amerikkansuomalaisten nuori polvi saataisiin osallistumaan vanhemman polven kansallisiin kulttuuritapahtumiin.

Kirjoitus herätti useita mielipidekirjeitä, joita myöhemmin julkaistiin *New Yorkin Uuttisissa*. Toimivaa ratkaisua tähän yhteiseen ikuisen pulmaan ei kirjoitusten johdosta ole kuitenkaan tuotu näköpiiriin.

Suomi-koulun Inkerinmaan kesäleirillä vielä tilaa

Kerroimme parisen viikkoa sitten, että Uuden Englannin Suomi-koulu on saanut virallisen kutsun Inkerin Liiton puheenjohtajalta Vladimir Kokolta osallistua liiton heinäkuulle kesäleirille Inkerinmaalla.

Suomi-koulun opettaja Sini Harjunmaan mukaan kutsu on opettajalle ja 15 oppilaalle. Hän kertoi RAIVAAJALLE, että koulun ulkopuolisiksi ovat tervetulleita osallistumaan, kunnes maksimimäärä saadaan täyteen.

Leiri alkaa heinäkuun 20. päivänä ja päättyy saman kuun 26. päivänä. Leirin jälkeen vietetään vielä yksi viikko Helsingissä.

Leiriläisten alaikäraja on 12 vuotta. Paikkoja on vielä sitä vanhemmille suomen kieltä jo jonkin verran osaavalle nuorelle tai leiristä kiinnostuneille aikuisille.

Osallistujat maksavat itse lentomatkinsa ja Helsingissä oleskelun. Asiasta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteys Sini Harjunmaan puhelimissa (508) 829-4724.

Sukulaisia etsitään

Etsin tietoja isoisäni amerikkalaisen Kustaa Iisakinpoika Huhtalan elämästä ja jälkeläisistä Amerikassa. Kustaa Huhtala syntyi 4. 5. 1876 Lapualla ja matkusti siirtolaisena Amerikkaan heinäkuussa 1907 määränänsä Boston. Ystävälliset vastaukset osoitteella Liisa Pihkala, Rytimäentie 11, 67400 Kokkola, Finland

Kysymys on edelleenkin sama. Miten saadaan nuorempi polvi innostumaan suomalaisesta ja amerikkansuomalaisesta kulttuurista? Riittävätkö FinnFestit ym. yhteiset tilaisuudet ja miten nuoret saadaan innostumaan ja liittymään mukaan järjestettyihin tilaisuuksiin.

Minun näkemykseni on, että amerikkansuomalaisten jälkeläisten tulisi saada lukea ja opiskella suomalaista klassillista ja modernia kirjallisuutta amerikkalaisissa kouluissa siinä kuin he opiskelevat muidenkin kulttuurien kirjallisia eepoksia ja klassikkoja. Se olisi yksi varma tapa tutustua suomalaiseen peruskulttuuriin niin, että se innostaisi nuorisoa jatkamaan

Suomi-Seuran suomen kielen ja kulttuurin seminaari heinäkuussa

Suomi-Seuran perinteinen Suomen kielen ja kulttuurin seminaari pidetään Järvenpäässä 12.-30.7.1993. Seminaari on tarkoitettu etupäässä 18-30 -vuotiaalle suomalaista sukujuurta oleville, mutta toki muutkin hakijat huomioidaan.

Seminaarissa opiskellaan suomen kieltä kolme tuntia päivässä ja niitä seuraa luentoja suomalaisen kulttuurin eri osa-alueilta: historiasta, kirjallisuudesta, politiikasta, teollisuudesta, musiikista, urheilusta yms. Suomen kielen opetuksessa oppilaat jaetaan eri tasoryhmiin.

Seminaarin hinta on 3,700 markkaa, joka sisältää majoituksen, ruokailun, opetuksen ja opetusmateriaalin sekä kaikki ohjelmaan sisältyvät matkat Suomessa. Suomi-Seura on varannut myös muutamia pienehköjä apurahoja, jotka jaetaan sosiaalisiin perustein.

Vaikka hakuaika on pian päättyvässä, otamme myös myöhästyneet ilmoittautumiset vastaan. Tällä hetkellä seminaariin mahtuu vielä opiskelijoita ja peruutuspaikatkin täytetään hakulomakkeiden saapumisjärjestyksessä.

Hakulomakkeita saa Suomi-Seurasta, Mariankatu 8, 00170 Helsinki, Finland, puh. +358-0-174255, fax +358-0-654868.

ja hakemaan esi-istensä juuria jopa niistäkin piireistä joissa sitä ikääntyneet siirtolaiset harrastavat.

Turussa päämajaansa pitävä Suomalais-amerikkalainen kirjallisuusyhdistys ry. on aloittanut vastaavat kokeellut jo vuonna 1989 - "Read The Kalevala Project" on yksi ohjelma, johon kuuluu se, että yhdistys jakaa oppikoulujen kirjastoihin ilmaiseksi 15-25 kpl sokean runoilijan Eino Fribergin kääntämää Kalevalaa sillä edellytyksellä, että koulun oppinaineeksi otetaan Kalevalan opiskelu.

Heti kun tämän ohjelman kautta Kalevalaa on saatu lahoitettua jokaisen osavaltion tärkeimpiin oppilaitoksiin, niin ohjelmaa laajennetaan muilla teoksilla seuraamalla Kalevalan jalanjalkia. Esim. Aleksis Kiven Seitsemän Veljestä tulisi saada oppikirjaksi kouluihin siinä kuin Kalevalakin tai muut teokset. Kaikki on vain rahasta kiinni, saadaanko ohjelma ja missä laajuudessa toteutetaan nyt kun lama on koetellut myöskin kulttuurin sarjoilla.

Fil. maisteri Merja Niemi on kirjoittanut jutun - AMERIKANSUOMALAISET SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN PUOLESTAPUHUJINA POHOIS-AMERIKASSA. Tämä juttu perustuu juuri siihen työhön, jota Suomalais-amerikkalainen kirjallisuusyhdistys on Suomen Eduskunnan, Raivaajan ja monen monen yksityisen amerikkansuomalaisen avustamana nyt jo aikaan saanut. Itse asiassa lukuohjelman läpivieminen kouluun vaatii sinnikäästä työtä, huomattavasti määrät varoja, ymmärtämystä, joita kaikkia amerikkansuomalaiset ovat auliisti antaneet. Mutta se ei vielä riitä. Toivottavasti tämä juttu herättää mielenkiintoa ja toivottua tukea niin yksityisiltä kuin säätiöiltäkin.

Olemme vakuuttuneita, että niissä oppilaissa, jotka koulussa opiskelevat suomalaista kulttuuria syttyy ikuisen Suomen kulttuurin ja kirjallisuuden harrastus ja sitä kautta kiinnostus osallistua vanhemman polven jatkajina kulttuurimme tunnetuksi tekijöinä. Kirjallisuus välittää menneitä historiaa, ajan henkeä, laajentaa näköalojamme ja tarjoaa elämyksiä.

Valitettavasti tämä juttu on tehty suomenkielillä, mutta onhan lukijoissa kaksikielisiä henkilöitä ja ehkä, esim. Richard Impola, joka on ollut yksi yhdistyksemme tukipylväistä, innostuu asiasta ja kääntää jutun englanninkielelle nuoremman polven luettavaksi. Hyviä lukuelämyksiä.

Ystävällisesti
Konsuli John O. Virtanen
Turku, Suomi

P.S. Lahjoituksia READ THE KALEVALA PROJECT ohjelmaan otetaan kiitollisin mielin vastaan ja sekin voi postitua:

Finnish North American Literature Society, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600 tai P. O. Box 4, SF-20541 Turku, Finland.

Iloista Pääsiäistä

Putnam
Thompson
Woodstock
Killingly

Member FDIC

The
**Citizens
National
Bank**

A local bank,
with local decisions.

Kirkollisia

Fitchburg ja ympäristö

Tulevia tilaisuuksia

Bethel-Seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus *Hyvät uutiset* lähetetään joka sunnuntai- tai maanantai-iltana WEIM 1280, Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntai- tai maanantai-iltana klo 2 iltap., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Raimo Sielgren vaimonsa Mirjamin kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 119 Marshall St., Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntai- tai maanantai-iltana klo 9:30 aamulla. Pastori Phillip Meher saarnaa. Pikku-lapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltana klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltana klo 6:45. Hartaustilaisuus klo 7:00.

Lauantai-iltana klo 6-7 kirkko on avoinna rukoilua ja mietiskelyä varten.

Messiah Lutheran srk

Torstaina, huhtik. 8. *Kiitortorstaina* klo 7:30 ill. ehtoollisjumalanpalvelus.

Perjantaina, huhtik. 9. klo 7:30 ill. *Pikkuperjantaina* iltahartaus.

Sunnuntaina, huhtik. 11. klo 8:15 *Pääsiäisaamuna* suomenkielinen jumalanpalvelus. Kahvitarjoilu alakerrassa välittömästi, jatkuen englanninkielisen jumalanpalveluksen alkuun. Olette sydämellisesti tervetulleita! Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 7:00 ill. iltajumalanpalvelus Our Savior Lutheran kirkossa, Westminsterissä. Kaikki tervetulleita!

Korjaus: Messiah Lutheran kirkon, 750 Rindge Road, Fitchburg, MA, päättäjänsä kirkonmenoista kertovasta ilmoituksesta oli erehdyksessä jäänyt pois pääsiäissunnuntai- ja maanantai-iltana, huhtik. 11. päivänä klo 8:15 aam. pidettävää suomenkielistä jumalanpalvelusta seuraavan pääsiäiskahvit, klo 9:00. Englanninkielinen jumalanpalvelus klo 10:30 aam.

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kultaisen Iän Kerho

FITCHBURG, MA - Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontui ensimmäiseen kevätkauden kokoukseensa tiistaina, maaliskuun 30. päivänä klo 2:00 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntatalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopanen avasi kokouksen toivottamalla kaikki jäsenet sekä vieraat tervetulleiksi. Sen jälkeen laulettiin yhteislauluna "America" ja "Maamme laulu" Neima Johnsonin säestässä pianolla.

Sen jälkeen sihteeri Irene Vilakari luki syyskauden viimeisen kokouksen pöytäkirjan marraskuun 22. päivästä 1922, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämän jälkeen lauloimme niille, joiden syntymäpäivät olivat talviloman aikana sekä nykyisille syntymäpäivänsänsäntä Irene Vilakarille sekä Elli Kaliselle.

Alkuperäinen jäsenemme Hilja Salminen poistui joukostamme. Hän kuoli tammikuun 7. päivänä 1993.

Sairaslistalla on seuraavia jäseniämme: Ethel Nopanen, Ethel Anttonen, Ruth Holm sekä Vieno Lecher, joka on sairaalassa Worcesterissa. Toivomme heille pikaista parantumista ja hyvää vointia.

Alkumusiikkina kuulumme kuten puheenjohtaja sanoi "kannumusiikkia". Tuli huomautus, että luvassa on Kalle Pellolta oikeaa haitarimusiikkia seuraavissa kokouksissa. Kaunista oli tuo "kannumusiikki", jota kuultiin.

Presidentti aloitti kokouksemme sanomalla, että vuosi 1933 on Kultaisen Iän Kerhonne 33 vuosi.

Lahjoituksia antoivat kerholle Elma Kultti sekä sihteeri Irene Vilakari syntymäpäivänsä johdosta. \$10 antoivat molemmat työt. Meillä on myös joku tuntematon ystävä, jolla on suuri, lämmin sydän, sillä hän lahjoitti \$100. Kiitokset teille jokaiselle!

Myös kahvipöytään tuotiin lahjoituksia runsain mitoin. Niistä myös suuret kiitokset teistä jokaiselle!

Sitten Kaija Pesonen alkoi ohjailta ohjelman esittäjiä. Ensimmäinen Anna Niemi.

Hän toi viestin turistin kieli-ongelmista. Se oli hauskaa kaikista kuulluista.

Seuraavana Kaija Pesonen kajautteli heleällä äänellä kauniita suomalaisia lauluja, joita me aina haluamme kuulla.

Sitten saimme kuulla Mildred Heinon kertomuksen Kiinan matkasta, joka tuli kirjette sukulaispojalta Suomen kautta. Siellä oli ihmisiä niin paljon, ja kadut olivat täynnä jos jonkinlaista kulkuneuvoa sekä jalankulkijaa. Peking on miljoonakaupunki, jossa on kaikkea nähtävää ja kuultavaa.

Seuraavaksi Mamie Lauricella lausui ajatuksia, joita ihmiset koettavat jäljitellä ja

mieltivät uudelleen ja uudelleen.

Sitten astui areenalle mieslaulajamme Antti ja nuo kaikki kansanlaulut kuten "Nuoruuden ystävällä", "Yksi ruusu on kasvanut laaksossa" ja "Tuonne taakse metsämaan sydämeni halaa".

Kaija vielä keräili ensi viikon kokoukseen ohjelman ja niin oltiin valmiita siirtymään kahvipöytään, joka notkui herkuista, joita kerholaisemme olivat jälleen lahjoittaneet.

Seuraavalle viikolle keittiövuoroon lupautuivat Lula Björbacka, Taimi Olkkola, Irja Alitalo, Miriam Orava sekä Henni Lappalainen.

Ensi viikolla tavataan!

Henni Lappalainen

Uutispaloja

Finnish American Club of Rutland järjestää nelipäiväisen matkan Ottawaan Kanadaan kesäkuun 9 - 12 päivinä.

Linja-autossa tapahtuvalle matkalle lähdetään Paxtonista. Matkan aikana tutustutaan Ottawaan ja tehdään kolmituntinen risteily 1000 Island saarille.

Matkan järjestelyistä huolehtivan Ray Kauppilan mukaan joitain paikkoja on vielä täyttämättä. Kiinnostuneiden tulisi ottaa yhteys Kauppilaan soittamalla numeroon (508) 795-0163.

Elm St. Lähetyskirkko pitää vuotuisan patapaisti-illallisen lauantaina, toukokuun 8. päivänä seurakuntatalissaan, 264 Elm St., Fitchburg.

Armas ja Barbara Kaukoranta vastaavat illallisen valmisteluista yhdessä Ed ja

FinnNite

Saiman Puistossa

Lauantaina
huhtik. 10. p:nä
Illallinen klo 7:00 ill.

Veikko Honkala
soittaa

Liput hankittava etukäteen
Finnish-American Club of Saima

Kaikenlaisia vakuutusia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853

Eino E. Niinimäki Kevin D. Nivala
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Norma Waden kanssa. Ateria tarjolla perhemalliin, syödä saa niin paljon kuin jaksaa. Ruokalistalla on lihan lisäksi perunasose, vihanneksia, suolakurkku, kaalisalaattia (coleslaw), leipää voin kera, kotitekoisia piiraita kahvin kera jälkiruokana.

Tarjollaajat klo 5:00 ja 6:30. Liput pitää ostaa etukäteen. Niitä saa seurakunnan jäseniltä ja soittamalla numeroon 342-4257 tai Armakselle 342-7909 tai itse kirkolta sekä myös Raivaajan toimituksesta.

Suomen kielen 10-viikkoinen kurssi maanantaisin klo 7-9 illalla maalisk. 22. - toukok. 24. päivinä Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg. Järjestäjä Fitchburgin Kalevaiset. Opetusta kolmella tasolla.

Suomalaisen Kultaisen Iän Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2:00 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntatalissa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

Finnish-American Club of Saiman Finn Nite lauantaina, huhtik. 10. p:nä Saiman Puistossa. Illallinen klo 7:00 ill., tanssit sen jälkeen. Liput \$15.00 ja ne tulee hankkia etukäteen. Niitä saa mm. Raivaajan toimituksesta.

Fitchburgin Kalevan Ritarien ja Naisten 85-vuotisjuhlaillallinen lauantaina, toukok. 1. p:nä Colonial Bed and Breakfast Innissä, Betty Spring Road, Gardner. Seurustelu alk. klo 6:30, illallinen klo 7:00. Suomen New Yorkin pääkonsuli **Pertti Ripatti** juhlapuhujana. Tanssimusiikkia huolehtii **Veikko Honkala**. Lipputilaukset ja lisätietoja: Markku Kuokkanen (508) 874-2780 tai Faith Lakso (508) 597-2041. Lippuja saa myös Raivaajan toimituksesta.

LLOYD K. HANNILA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITOITA ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

NORTH **SUBARU**
END **MAZDA**
ISUZU

SUBARU-MAZDA
757 Chase Road, Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911

ISUZU
525 John Fitch Highway, Fitchburg
(508) 345-1011

TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILA

HUHTALA OIL CO.

5 MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

*The Finnish-American***RAIVAAJA****The Finnish Emigrants of the Titanic**

by Kalman Tanito

One of the favorite stories of long-time *Raivaaja* reader Kaarle Hjalmar Lehtinen is that he had planned to take the Titanic to America in 1912 but he missed it.

However, 57 Finns did make it on board - 36 of whom perished in the tragedy which followed the unsinkable vessel's collision with an iceberg 81 years ago.

The following story about the Titanic's Finns was written by Kalman Tanito and was published in the *Titanic Commutator* in 1989 (Vol. 13, No. 2). It is reproduced here with the *Commutator's* permission.

The *Titanic Commutator* is published by The *Titanic Historical Society Inc.*, P. O. Box 51053, Indian Orchard MA 01151-0053.

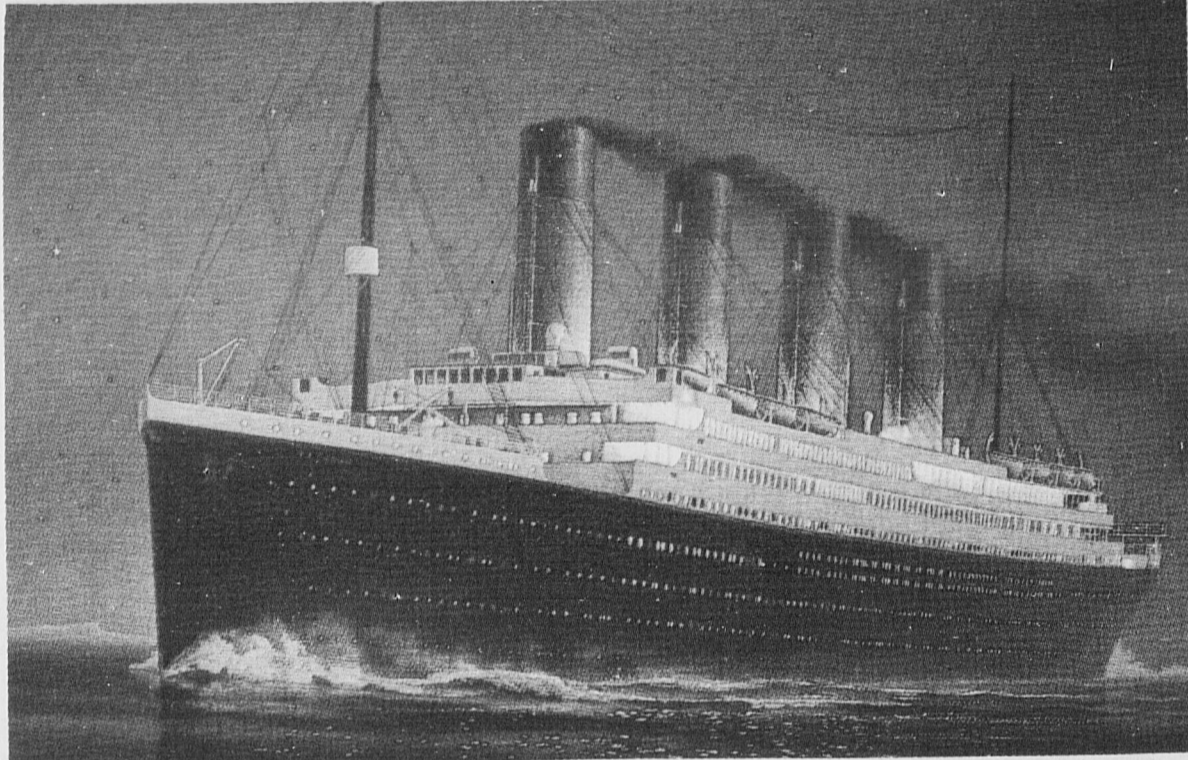
Established 30 years ago in 1963, the Society sponsors The *Titanic Museum*, 207 Centre St. (rear of Henry's Jewelry bldg. on 208 Main St.), Indian Orchard (Springfield), Mass., which houses original *Titanic/liner* artifacts, manuscripts, archives. The museum is open 10 a.m. - 5 p.m. Monday thru Saturday. Closed Sunday.

Items from the *Titanic Historical Society* collection are also on display at The *Marine Museum*, Water Street, on the waterfront, Fall River, Mass. They include the 28-foot two ton model used in the 1953 20th Century-Fox Film "TITANIC," paintings, survivor memorabilia, original artifacts from the (pre-discovery) R. M. S. *Titanic* and other ocean liners.

"We are proud of being a nation of immigrants. We are especially proud of our long ties and close links to Finland represented by the hundreds of thousands of Finns who settled in our country, from Massachusetts to Michigan and Minnesota. These immigrants have made - and Finnish-Americans still make today - important contributions to American society."

With these words President Reagan proclaimed 1988 a National Year of Friendship with Finland in his New Year message to the people of Finland. It was 350 years ago, in 1638, that the first Finnish-Swedish colony, New Sweden, was established in the Delaware Valley. However, it was not until the end of the last century that emigration from Finland to the United States and Canada really got started. It is estimated that between 1883 and 1960 some 454,000 Finns emigrated to North America. The peak was reached between 1900 and 1914, when approximately 15,000 people a year crossed the Atlantic in search of a better life.

It is less known that there were 57 Finns on board the *Titanic*. Most of them were emigrants traveling third class, giving away their last pennies for a ticket to the

Painting of the R. M. S. *Titanic* by Ken Marschallcourtesy of The *Titanic Historical Society*

New World, but some of them had enough money to purchase a second class ticket from a representative of Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö (Finnish Steamship Limited). It is the intention of the writer to remember these Finnish emigrants of the *Titanic* on this 350th anniversary of Finnish settlement in the United States by introducing some of them to the reader. Let us not forget those who perished in the disaster . . . who could have made important contributions to American society.

One of the Finns on board

the *Titanic* was a maid, Sofia Laitinen. She was born in the village of Riihtavesi, near Kuopio, in 1874. She moved to Helsinki in 1905, where she worked at the School for the Blind for three years. After this job she worked for some time at the Missionary House, and then she took care of merchant K. Koskinen's household as a hostess. She had no opportunity for education, except for confirmation school, but she was described by her friends as a person always willing to learn something new, dedicating her

spare time to reading.

In 1911 one of Sofia Laitinen's friends left for the United States, and she lent this friend some money on condition that she would be sent a ticket to the *New World*. She received the promised ticket in November, but she was unable to make up her mind whether to leave or stay; so the voyage was postponed until April, when she sailed on the *Titanic*.

Sofia Laitinen had some strange premonitions of impending disaster. One night she had a dream in which she fell into a well filled with ice-cold water . . . just like that of the Atlantic on that cold April night.

In addition to Sofia Laitinen, several other Finnish passengers obtained their tickets from the United States. Ida Ilmakangas had already been to the United States, and came back home to Paaavola to visit her mother. Her father, Jaakko Ilmakangas, had died some years earlier. Ida also persuaded her sister Pieta to join and come with her. Two other young women from the same village decided to try their luck as well. Katrina and Mari Jussila set out on the long voyage in spite of their parents' resistance.

Erik Collander, a young engineer from Helsinki, was traveling second class on the *Titanic*. He was born in Mikeli in 1884, and would have become 28 years old on the 18th of April 1912. He had studied at the Nya Svenska Lärovärdet in Helsinki, and completed his studies in Zurich, Switzerland. He had worked at various Swiss and German factories, as well as for Finnish factories at Rantainen, Leppäkoski and Tainionkoski. On the first of April 1912 he asked for a leave from his employment at that time, the Stodfors wood

pulp factory, in order to go to the United States to continue his studies on the wood processing industry.

Also traveling second class were the Reverend William Lahtinen and his wife Anna. They were American citizens and were visiting their relatives in Northern Finland. Lyyli Silvén, whose father was Reverend Lahtinen's cousin, accompanied them on their way back to Minneapolis, where a house was being built for the Lahtinens.

Some of the Finnish passengers of the *Titanic* were recently married. Tinsmith Pekka Hakkarainen, who was born in Kuopio in 1884, had lived for some time in the United States, but he came back to Finland in July 1911 and settled down in Helsinki. He married Ellen Hakkarainen in January 1912, and the young couple were on their way back to the United States.

Erik (Erkki) Jussila, born in Elimäki, had worked for more than eight years in the United States as a miner; however, in June 1911 he returned to his homeland. He stayed in Helsinki and held several odd jobs, as it was his intention to go back to the United States. A day before he left Finland he married a young 19-year-old girl, whom he did not take with him on this particular voyage. He probably had some things to arrange before his wife could follow him.

Most Finnish passengers of the *Titanic* started the voyage on the 3rd of April by going to Hanko, from where they left for Hull on the *Polaris*, and from Hull they went on to Southampton.

Anna Sjöblom, Karl Wiklund, Jakob Wiklund (Karl's brother) and Jakob Johansson left Hanko on the 30th of March, which was later to

Mr. & Mrs. Pekka Hakkarainen, newlyweds who travelled third class on the *Titanic*. Mr. Hakkarainen was lost. Mrs. Hakkarainen saved this photo when she left the ship in a lifeboat.

photo courtesy of Gerald E. Nummi/*Titanic Commutator*

turn to TITANICpage 12

Neste's 16,000 dwt product tanker, the mt *Ulkku*, is to be transferred to a new shipping company set up in collaboration with shipbuilders Kvaerner Masa-Yards. As part of the arrangement, she will also be modernized to improve her Arctic operations capabilities. *Neste photo*

Neste & Kvaerner Masa-Yards form new shipping company

Finnish petroleum giant Neste has joined forces with the Finnish shipbuilder, Kvaerner Masa-Yards, to set up a new shipping company specializing in Arctic traffic, to be known as Nemarc Shipping.

The new company will buy Neste's 16,000 dwt product tanker, the mt *Ulkku*, which will be modernized and equipped with a state-of-the-art diesel-electric azimuthing propulsion drive.

Representatives of Neste and Kvaerner Masa-Yards signed a letter of intent with the Murmansk Shipping Company in early February on opening up oil shipments in Russia's northern regions to the new company.

Icebreaker-type capabilities

The mt *Ulkku* will enter Kvaerner Masa-Yards' Helsinki New Shipyard in August for modernization, and is expected to re-enter service at the end of the year. An integral part of the modernization programme will be the installation of a new propulsion system, developed by Kvaerner Masa-Yards and ABB Strömberg Drives Oy. This will give the tanker icebreaker-type capabilities and improved reversing capacity. This is the first order for the system, which has so far been in prototype use.

The *Ulkku* belongs to a series of four tankers built for Neste at the end of the 1970s. The vessel type is renowned for its high safety level and good ice-going properties. The ships have principally been employed carrying petroleum product cargoes around the year in the Baltic

area, as well as shipments to Northern Canada and Greenland.

The modernization will significantly lengthen the technical life of the *Ulkku*. Similar

modernization is subsequently planned for the other vessels of the series. The work on the *Ulkku* is projected to cost approximately USD 15 million.

Extensive testing has highlighted the excellent performance of the NCPE 2555/Selar RB combination. In addition to tests carried out by Neste and TÜV, an independent testing body based in

Berlin, Volvo also submitted the tanks to rigorous internal testing. This included crash tests, over-pressure tests, pulsation tests, permeation stiffness and rigidity tests under a variety of temperatures.

The new Volvo 900 series recently passed the new SHED (Sealed Housing for Evaporative Determination) test in the United States, which requires the permeation level of an entire car to be equal to, or less than, 2g/day. The new

series met the requirement with ease.

"The latest results of the US SHED test really show that the Neste PE/Selar concept is 'the' alternative for fuel tanks in existing systems," says Business Manager André Van Uffelt.

Neste PE/Selar fuel tanks have also been used in the GM Lotus Elan and the Renault Espace van.

Neste News

The days of traditional metal fuel tanks could well be increasingly numbered as plastic alternatives such as the one used in the new Volvo 900 series are developed. *Neste photo*

Legendary musician Bill Syrjala is dead

LAKE WORTH, FL - The remaining half of that paramount duo of Finnish American dance hall musicians is gone.

William "Bill" Syrjala died here Sunday, April 4, just four days after his 95th birthday.

Syrjala and his wife, accordionist Viola Turpeinen, were well-known musicians who played in dance halls all over America. For many years the home base of this team was Harlem's Fifth Avenue Hall in New York. Turpeinen died in 1958.

Thousands of Finnish Americans still profess nostalgia for the days when Turpeinen and Syrjala reigned supreme among dance hall musicians. Their music and the hall setting is for many of these people the epitome of Finnish American culture.

Syrjala had been living in Lake Worth since 1952, coming here from New York City.

Bill Syrjala (1898-1993)
(1991 file photo)

He was a member of the Finnish Workers Educational Club where he had played for 40 years.

Survivors include a niece, Barbara Holmes, Barronett (WI), and a nephew John Salo, Superior (WI).

Funeral services will be held tomorrow. A memorial service will be held Monday, April 12, in Shell Lake, Wisconsin.

Rocklin to fete Finland Day

Harri Siitonen
SAN FRANCISCO, CA

Finland Day, a cultural celebration in honor of Finland, will be held on Saturday,

April 17, at Sierra College at Rocklin, CA, at 7 p.m. at the campus's Dietrich Theater.

Rocklin, located in California's Mother Lode country in the Sierra mountain range foothills east of Sacramento, has had a Finnish community since the late 19th century when hundreds of Finnish immigrants flocked there to work in its stone quarries.

The Sierra College program will feature dancers, music and recitation. The program will include the "Jenkki Jengi" (Yankee Gang), a San Francisco Bay Area kantele group led by Wes Ludemann. Also appearing will be Harri Siitonen, of San Francisco, who will do dramatized recitation and storytelling from *The Kalevala*.

Oskari Tokoi, Finland's first prime minister, worked as a young immigrant in 1896-1897 at Rocklin's quarries. He met his first wife, Hanna Työkkö, who worked as a housemaid in Rocklin, at a dance at the local Finnish temperance hall. The Tokois later moved back to Finland where Oskari Tokoi began his political career. On their return to the United States in the 1920s, Tokoi became an editor of the Finnish-American daily, the *Raivaja*, in Fitchburg, Mass.

During the April 17 celebration the still-surviving, newly renovated Finnish Hall in Rocklin, which is now a historical monument, will be open to visitors. A \$5 donation is requested for the evening program at the College. Sponsoring organization is the Sierra College Patrons Club.

For further information, contact Sierra College at 916-624-3333.

Kaustinen Folk Music Festival photo

KAUSTINEN, FINLAND - The biggest Nordic folk festival, the 26th Kaustinen Folk Music Festival, introduces next summer the various styles of folk music, song and dance; individual, local, provincial and national styles - older bearers of the tradition from rural areas, younger ones with an urban and rock oriented background and everything between. The theme is also presented by commissioned works of folk

Kaustinen Folk Music Festival July 17-25

music and dance.

Domestic Performers

The domestic repertoire consists of some 200 bands and dance teams from all over Finland in 200 concerts and events.

Both weekends the emphasis is on dance, the days between comprise the main appearances of both Finnish and foreign top bands. Tues-

day is dedicated to families and Thursday to local music.

One of the local music highlights is the **Kaustinen Cavalcade**, a folk music play with more than 100 performers directed by one of the most interesting theatre directors in Finland of the '90s: **Anita Myllymäki**.

Local "household" names, the leading traditionalists

Purppuripelimannit with **Häakuoro** choir celebrate the choir's 30 years existence; also the **Band of the Year Näppäripelimannit**, is of local fame.

Those Finnish folk bands which have aroused interest in the international folk scene are naturally also present at Kaustinen: **Värttinä, JPP, Tallari, Tuulenkantajat,**

Maria Kalaniemi Band, Otopasuuna - just to name a few.

Roots in Finland

As a result of the huge success among our audiences we continue our presentation of groups with roots in Finland.

So far the list includes **Eric Peltoniemi's** "power folk band" **Trova** and **Koivun Kaiku** - both from Minnesota.

Other bands from Sweden and Germany are to be con-

turn to **KAUSTINEN** page 12

Arktikum entrance hall

Arktikum photo

Museum & research center -

Arktikum opens in Lapland

NEW YORK, NY - Rovaniemi's newest cultural attraction, Arktikum, is a new \$20 million (US), 20,000 sq. ft. museum and research center that recently opened in this capital of Finnish Lapland.

Dedicated to the peoples and cultures of the Arctic region, Arktikum features changing exhibitions that concentrate on special themes including Arctic anthropology and culture, and represents other circumpolar countries, such as Norway, Sweden, Iceland, Greenland, Russia, Canada and the United States. All the presentations are designed to heighten awareness and understanding of the Arctic region's culture and contributions to world science.

Arktikum will display permanent collections from the Provincial Museum of Lapland and the Arctic Center as well as travelling exhibitions that add to the understanding and appreciation of this part of the world. The exhibition of the Provincial Museum of

Lapland chronicles man's survival in the challenging Arctic terrain and the distinctive culture of native peoples, such as the Sami who have made Lapland their home for more than 5,000 years. Authentic artifacts, pictures, sounds and interactive computer programs provide a stimulating learning environment. Many exhibits and films have been translated into English.

The Arctic Center presents the culture of Siberian peoples including the Eskimos of North America and Greenland, Arctic expeditions, as well as other exhibitions that will characterize Arctic flora and fauna, typical landforms of the North and its natural resources. The Polarium Theatre presents films about life in the cold and severe conditions of the Arctic.

Since its architecture has been inspired by the surrounding landscape, Arktikum is built into the ground - with only the illuminated "fro-

turn to **ARKTIKUM** page 11

Invitation to St. Petersburg

Suomi-koulu of New England has received an invitation from St. Petersburg

(Russia) Inkeri Liitto for teacher Sini Harjunmaa and 15 students to attend a week long summer camp this coming July.

According to Harjunmaa the camp begins July 20th and ends July 26th. The camp site will be the Station for the Training of Young Naturalists adjacent to the park zone in the northern part of St. Petersburg.

The accommodations will consist of rooms with 4-5 beds, or tents, according to personal choice and weather conditions. Medical care will be available. The camp is equipped with kitchen and shower facilities.

Inkerin Liitto will take care of the camp costs, participants will pay for the airfare.

Another week will be spent in Helsinki, Finland, before returning to the United States.

According to Harjunmaa others besides New England Suomi-koulu students are invited to participate. The minimum age limit is 12. Adults are also welcome.

Those interested should contact Sini Harjunmaa calling (508) 829-4724.

\$ 14,515.50
+ 500 FIM
+ \$5.00 CAN

has been donated as of press time to the RAIVAAJA Computer Fund (see the *Tietokone-erähoito* on page 2).

The Board of Directors of Raivaaja Publishing Company wishes to thank sincerely all who have donated so generously thus far.

But you must keep the momentum going! Updating and modernizing Raivaaja's production equipment requires a capital investment approaching \$20,000. So please, keep your donations - however large or small - coming.

As RAIVAAJA's first editor Taavi Tainio wrote over 87 years ago: "...the backwoods pioneer, the clearer of fields, does not count his troubles. The work must be done. It will be done."

Remember, this newspaper is owned by the Finnish American community. It is your paper!

So, let us not count our troubles; let us continue your work. Send in a contribution today! *Kittos!*

RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

ARCTIKUM

continued from page 10

zen finger" (a glass corridor over 558 feet long) pointing north visible from the outside. More than 20,000 square feet of underground exhibition space provides ample room for both The Provincial Museum of Lapland and the Arctic Center displays. The complex is the result of an international architectural design competition won by the Danish architectural group Birch, Bonderup, & Thorup-Waade.

Arktikum is open to the public Tuesday through Sunday 10:00 a.m. to 6:00 p.m. and extended summer hours (open daily until 8:00 p.m. June 15 - August 31) take advantage of the midnight sun. Admission for adults is 30 Finnish Marks, about \$6 (US), and 10 Finnish marks for Children under 17, about \$2 (US). Group ticket sales are available in advance.

For further information contact the Finnish Tourist Board, 655 Third Avenue, New York, NY 10017; 212-949-2333.

Finnish Tourist Board

Correction

We can't claim them as an April Fool joke. They were honest-to-goodness typographical errors.

In last week's issue, there were some typos in Mary C. Blomquist's article "Saima Park: Summary and Conclusions."

What follows is how a paragraph should have read:

"This committee should have people on it who can envision the Park as a whole, so that whatever is done will fit in with the overall use of the Park, so that plantings of flowers and shrubs will not be placed where people will drive over them to park their car, nor be cut down when mowing the grass."

Typographic errors are bound to occur even in the best of times. But they are particularly bothersome when the substitution or omission of a letter actually changes the meaning of the sentence from what the writer intended.

Elm Street Steam Rooms
"A TRADITIONAL FINNISH STEAM SAUNA"
348 Elm St., Fitchburg, MA
(508) 345-7305

Hours:
Wed. 4-10 Fri 9-10
Th. 4-10 Sat. 12-10
Sun. 8-9
RUSS DAVIS, PROP.

West Boylston Travel
Route 12
West Boylston, MA
We'll find the lowest fares
anywhere

Nancy Sivula Jakobowicz
MA 1-800-300-6727
508-835-6727

Announcing

The best source for... FINNISH - ENGLISH
Writing · Editing · Translation
Word Processing · Desktop Publishing

Angela
Koponen
Writer · Publisher

P.O. Box 675
Westboro · MA 01581
(508) 836-9825

Kevättanssit Spring Dance

Huhtik. 17. p:nä - April 17th
8:30 p.m.

at the
Finnish Hall
Rt. 169 Canterbury, CT

Music by **Ed Hendela**

Admission \$5.00 Refreshments

Tervetuloa!

Come celebrate

Vappu Day - May Day
on May 1, 1993

In observance of the

85th Anniversary of the Knights and Ladies of Kaleva

Fitchburg, MA

at the

Colonial Bed and Breakfast Inn

Betty Spring Road (Exit 24B off Rte. 2), Gardner, MA

6:30 p.m. Social 7:00 p.m. Dinner

Guest speaker

Consul General **Pertti Ripatti** of New York

Program followed

by dancing to **Veikko Honkala**

For reservations/information:
Markku Kuokkanen (508) 874-2780
Faith Lakso (508) 597-2041

Kalenteri

ARIZONA

May 2 - Vappu Picnic, 2 pm, 1600 W. Kitty Hawk Way, Tucson. Sponsored by Finnish-American Club of Tucson.

CALIFORNIA

April 8, 9, 10 - Kalevala Runo XV, a new dance work by Anah-K, 8:30 pm, Footwork, 3221 22nd St, San Francisco. Reservations: 415-824-5044. Co-presented by Dancers Group/Footwork Bread & Butter Series.

April 13 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters No. 21 membership meeting, 7:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Program: Slides of New Zealand by Wes Ludemann.

April 17 - Finland: A Cultural Celebration in Honor of Finland, 7 pm, Dietrich Theatre, Sierra College, Rocklin. Dancers, music readers. Sponsored by Sierra College Patrons Club.

April 24 - Vappu Day Concert & Dance, 7:30 pm, Brotherhood Hall, Berkeley. Sponsored by Finnish Brotherhood Chorus.

July 15-18 - FinnFest USA '93, California Lutheran University, Thousand Oaks. For more info: FinnFest USA '93, P. O. Box 8349, Van Nuys CA 91409-8349. Tel. 805-323-0935.

CONNECTICUT

April 17 - Spring Dance, 8:30 pm, Finnish Hall, Rt 169, Canterbury. Music by Ed Hendela. Refreshments. Sponsored by FAHS.

May 1 - Children's May Day Program, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury. Fun & games for children 3-12 years old; making baskets for shut-ins. Refreshments. Organizer Susan Hinz Cloutier. Call June Leiss for info and to reserve a space for your child or grandchild 203-546-9087. No admission charge. Sponsored by FAHS.

May 2 - Spring Dinner, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury. For reservations and info, call Eila Mäkipuro, 203-423-3854. Sponsored by FAHS.

FLORIDA

April 11 - Finnish Workers' Educational Club monthly meeting, 5 pm, Kenttä Hall, Lake Worth.

April 12 - Snowbirds' Picnic, 12 noon, Anderson Park, New Port Richey. Sponsored by Finnish American Club.

April 17 - Spaghetti Supper, 6 pm, Finnish American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Dinner & Dance. Advance tickets required.

April 21 - Casablanca Cruise - Tarpon Springs, 5:30 pm, advance tickets required. Sponsored by Finnish American Club, New Port Richey.

May 1 - Vappu Program, Pot Luck and Dance, 6 pm, Finnish American Club, New Port Richey.

May 2 - Spring Picnic, 10 am-4 pm, Lion's Club beach house, St. Petersburg. Lunch at 1; games. For reservations and more info: Susie Adams, 821-5541. Sponsored by Suncoast Finnish-American Society.

May 5 - Finnish American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish American Club, New Port Richey.

MASSACHUSETTS

April 10 - Finn Nite Dinner Dance, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Dinner at 7:00 pm. Music by Veikko Honkala. All seats reservations only - no tickets at the door. Sponsored by FACS.

April 13 - Finnish Golden Age Club meeting, 2:00 pm, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

April 14 - Finnish-American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park. Program: Barry Heiniluoma on "Compiling Local Finnish History."

April 17 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by FACS.

April 20 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm Street Congregational Church, Fitchburg.

April 21 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:00 pm, Community Room, Burger King, Route 132, West Barnstable.

MICHIGAN

April 17 - Finlandia Male Chorus of Michigan 70th anniversary celebration, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills. 7:00 pm, combined concert with Sibelius Male Chorus of Chicago; 8:30 pm, dinner & social hour.

April 24 - Finnish Center Semi-Annual Flea Market, 9 am- 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills. No tables available for this one - but if you want to reserve a space for the next Flea Market on June 26, call Betty Holmbo at 937-9538.

MINNESOTA

April 16 - Finnish American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Program: Kristiina Markkanen presents Tove Jansson program including *Moomin Laakson Kevät* video.

April 18 - Finlandia Foundation Twin Cities Chapter organizational meeting, 3:00 pm, Great Hall, Central Lutheran Church, Minneapolis. Speaker: Elina Haavio-Mannila, Government of Finland/David and Nancy Speer Visiting Professor of Finnish Studies, University of Minnesota.

OREGON

April 8 - Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30-10:00 pm, Portland Pentacostal Church, 6225 N. E. Stanton, Portland. Speaker: Dr. Bernard Fedde.

CANADA

July 2-4 - 54th Finnish Canadian Grand Festival, Toronto, Ontario. For more info: Finnish Canadian Grand Festival, 47 Kenton Drive, North York, Ontario, M2R 2H9; Tel. 416-225-8242.

Events subject to change without notice

Minneapolis / St. Paul MN

Finlandia Foundation to organize April 18

Meeting to feature address by Haavio-Mannila

The Twin Cities chapter of the Finlandia Foundation will begin permanent ongoing activities starting this April 18th.

Simultaneously, the local chapter will sponsor a public address by Elina Haavio-Mannila, the Government of Finland/David and Nancy Speer Visiting Professor of Finnish Studies at the University of Minnesota.

The public lectures signal the type of Finnish cultural activities which this fledgling local chapter of the national organization will contribute to the life of the Twin Cities in the future.

The event, to be held at the Great Hall of Central Lutheran Church in downtown Minneapolis, is scheduled to begin at 3:00 p.m. on April 18, 1993. The site provides an easy to find location, free parking and generous public meeting space.

At this meeting, a working document for governing the organization in its early days will be discussed and voted on.

Copies of this document will be sent to all people who declared their interest in being charter members of the organization.

Copies of the document will also be sent to all Twin Cities Finnish organizations that have indicated an interest in participating in this umbrella organization.

Election of representatives to the coordinating board will also take place.

The local chapter of the Finlandia Foundation is being formed in order to permit the development of an umbrella organization for the numerous Finnish American organizations in the Twin Cities. The organization will provide, in addition, a vehicle through which the many non-Finnish friends of Finnish culture can join with Finnish Americans to publicly celebrate Finnish Independence Day and Kalevala Day as well as to create public events for the holders of the Visiting Professorships of Finnish Studies at the University of Minnesota.

The organization will connect the Twin Cities to the national Finnish American network and provide access to funding sources for Finnish

cultural activities and scholarships that are currently unavailable to the local community. The organization does not intend to duplicate or replace activities already in place in the area.

Members of Finnish-American Cultural Activities Inc. who would like to discuss the organization of the local chapter of the Finlandia Foundation further can call FACA member Marianne Wargelin, 374-2718.

Marianne Wargelin in
FACA Newsletter

Salolampi Foundation welcomes 9 new directors

The Salolampi Foundation Board welcomed nine additional directors at its annual meeting January 30. Their terms will extend until January 30, 1996.

The new directors are: **Tuula Beals**, San Jose (CA); **Elissa Ketokoski Della Rocca**, Venice (CA); **Tarmo Hannula**, Worcester (MA); **David Jarvi**, Boca Raton (FL); **Marlys Jarvi**, Boca Raton (FL); **Gerry Kangas**, Aurora (MN); **David Meyers**, Holiday (FL); **Brian Smith**, Lakeville (MN); and **Anita Häkkinen Smiley**, Preston (CT).

Directors of Salolampi Foundation manage the affairs and business and serve the foundation without compensation. Directors have general responsibilities as specified in the Articles of Incorporation and By-Laws filed with the State of Minnesota under statutory requirements. Specific responsibilities are assumed voluntarily or through assignment by the president of the foundation.

Salolammen Sanomat

TITANIC

continued from page 8

cause some controversy as to their nationality as their names were not on Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön's passenger list for the *Titanic*. Their Swedish names implied that they were Swedes, and originally they intended to sail on the *Philadelphia*, but as her scheduled voyage was cancelled because of the coal strike that caused many ships to cancel their voyages, they took the *Titanic* instead.

The fact that their tickets were not purchased from Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön's office, because of the change in their plans, seemed to confirm their Swedish nationality. It was not until some days after the *Titanic*'s foundering that it was confirmed that they were Finns indeed.

On the 10th of April the long-expected day arrived. The passengers embarked on the *Titanic* and their voyage to the New World began. During the following days they strolled the various decks of the ship and enjoyed the food and accommodations of the floating city, both of which were better than on other ships of that time. The third class accommodations of the *Titanic* were not too crowded, with about four passengers per cabin on the average. Single men and single women were quartered at opposite ends of the ship, the men toward the bow and the women toward the stern.

The *Titanic* seemed very safe to its passengers as it plowed the waves of the Atlantic majestically; this trust in the ship was later indicated by the passengers' reluctance to leave the seemingly safe liner in a small lifeboat.

Mrs. Maria Backström, a Finnish survivor who was traveling with her husband Karl, her brothers Anders and Johan Gustafsson, and Erna

Andersson, remembered several passengers making positive comments on the construction of the ship, making it practically unsinkable.

For most of the passengers the 14th of April passed just like another ordinary day. Passengers spent their time on deck enjoying the fresh ocean air, reading a book from the ship's library or making friends in one of the *Titanic*'s magnificent public rooms. But for young Anna Sjöblom the day was a very special one; she celebrated her 18th birthday on board the liner.

As the evening approached most of the Finnish second the third class passengers returned to their cabins and turned in for the night. They did not participate in those small parties held at different parts of the ship. The steady vibration of the ship soon lulled them to sleep, and when Frederick Fleet spotted the iceberg that was to signal the fate of the *Titanic* few of them were still awake. Those on the bridge were more than awake. For First Officer William Murdoch the following 37 seconds meant hands full of work - but it was beyond him to avoid the collision...

to be continued

KAUSTINEN

continued from page 10

firmed. The festival welcomes all expatriate Finnish performers to attend the events; a quick confirmation however is essential.

International Participants

Dozens of bands, dance groups and soloists will arrive from all the continents: music from the courts and villages of Malaysia to elegant nuevo tango of Buenos Aires.

Maestro Osvaldo Requena's Tango Orchestra shares the bill with such names as **Väsen** from Sweden, **Malagasy All Stars** from Madagascar, fiddle and melodeon virtuosos **Chris Wood & Andy Cutting** from England, **Jerry Holland Trio** from Cape Breton and the prominent young highland piper **Martyn Bennett**.

Besides the **Malaysian Dance Company** we also present folk dancing from **India, France, Poland and New Zealand**. Choir enthusiasts will have their delights as well. We have invited the traditional Caucasian male choir **Chikolin** and one of the leading Estonian choirs: **EKE In-seneride Meeskoor**.

Other bands, soloists and dance groups are coming from **Austria, Sweden, Norway and Denmark** and the list is rapidly growing during spring!

A listing of the main concerts (100) and details concerning ticket prices, accommodation, bookings, etc. will be published in English, German and Swedish during late March and is available from **Kaustinen Folk Music Festival, P.O. Box 24, SF-69601 Kaustinen, Finland. Tel. +358 68 611252. Fax +358 68 611977.**

Kaustinen Folk Music Festival

Lukijan kynästä

The LUKIJAN KYNÄSTÄ (From a Reader's Pen) Section invites readers to discuss current issues of the Finnish American community. Everyone is welcome to contribute.

Debate, observe, question, suggest - express your opinion! If possible, keep your letter to the length of one typewritten page or two handwritten pages. Letters selected for publication may be shortened for space reasons.

Letters published in this section do not necessarily reflect the opinions of the RAIVA AJA staff or the Raivaaja Publishing Company Board of Directors or Shareholders.

You may request to use a pseudonym for publication with your letter, but your letter must include your real name and address. Anonymous letters will not be published.

Send your letter to: LUKIJAN KYNÄSTÄ, RAIVA AJA, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

Dear Baglady,

Normally I do not read articles written anonymously, but I happened to notice yours on page 10 of Feb. 24 issue after I had made a copy of that page for Martti Häikiö.

You seem to be a very well balanced person and your writing is excellent! You should not hide behind anonymity. You could still keep the drawing of a lady with shopping bags in order not to lose your addicted readers, but, please use your name proudly with each article. If you are the Editor herself, you could use the articles as an editorial. They are great!

Sincerely
Kalevi A. Olkio
Baltimore, MD

We thank Kalevi Olkio for his comments on the Baglady column that has been appearing in the Raivaaja during the last ten years or so.

Some explanation seems to be in order. Yes, you are right guessing that the column is written by the editor of the paper. Baglady is the pen name she uses for her own personal opinions and musings which do not necessarily

coincide with the point of view of the paper itself.

While up to this point the column has appeared only in Finnish, the writer has never tried to hide her true identity. The editor has no need to see her own name all over the paper, and so in a tradition of the Finnish American press uses a pen name instead.

FACR plans trip to Ottawa

The Finnish American Club of Rutland is planning a trip to Ottawa, Canada.

A few seats are left on this bus trip to Ottawa for four days, June 9, 10, 11, 12.

Features:
• Deluxe accommodations
• 6 Meals (3 breakfasts, 3 dinners)

• Escorted sightseeing tour of Ottawa and 1000 Island 3 hr. cruise

• Admission to all attractions
• Round trip motorcoach transportation leaving from Paxton

Tour cost \$309.00 - p.p. dbl.
Contact Ray Kauppila for details 508-795-0163.

Sincerely,
Raymond Kauppila
Paxton, MA

FATA DATA

FINNFEST USA '93

This year's Finnfest will be held on the California University Lutheran campus in Thousand Oaks, CA., from July 15th-18th. The location is 40 miles north of the LAX Airport.

The FATA Annual Meeting will be held on Thursday, July 15, at 10 a.m. The place of meeting has not yet been set by the local Finnfest Committee.

Anyone wishing to propose items for the agenda is hereby advised to address such proposals to the FATA chair, Helmi Korttes-Erkkilä.

The Director's meeting will be held over breakfast on the same date, specific time and place also to be announced. Members are welcome to attend the Director's meeting.

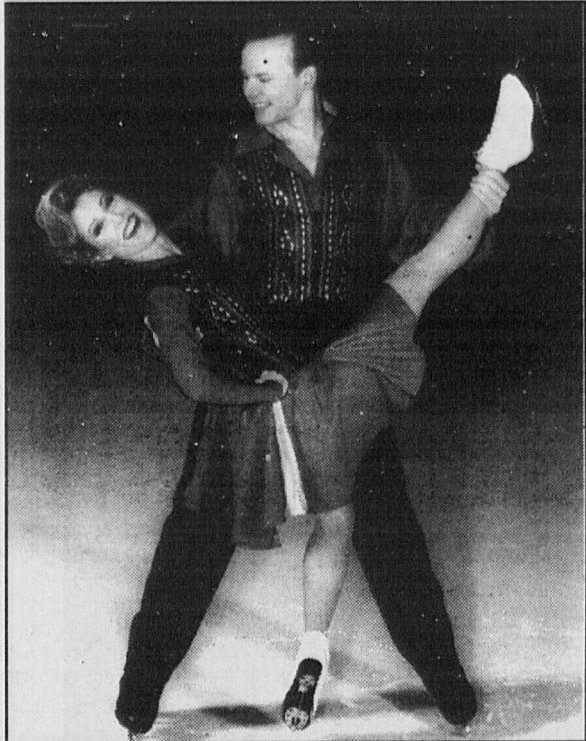
The FATA Program will be an Open-Mike presentation chaired by Douglas and Heljä Robinson. If you have a translation project you wish to share with the membership and program audience,

please contact Douglas Robinson, 1425 S. 10th St., Oxford, MS 38655. Tele. (601) 236-2920.

The Open Mike format encourages informality and spontaneity, but it is necessary to have a rough idea of the number of participants in advance so that a time frame can be worked out. FATA members will be pleased to hear that our organization was invited by the Finnfest Committee to be a part of their program because of favorable reports on past programs.

There will be no FATA table at this coming Finnfest. The Board of Directors decided that the benefits did not warrant the expense. Most member's books are being handled by other dealers at the *torj* and there will be places to distribute leaflets giving information about FATA.

FATA Newsletter
Finnish-American
Translation Ass'n.
20 DuBois Rd.
New Paltz, NY

Susanna Rahkamo ja Petri Kokko pelkäävät "venäläisten hirmuvaltaa jäätanssissa."

Susanna Rahkamo ja Petri Kokko: "Jäätanssi vuosiksi venäläisten haltuun"

Venäläisparien kolmoisvoitto äskettäisten MM-kisojen jäätanssissa ei sinänsä ole mitään uutta. Vielä mahtavamman esitelmän tähän asti esittänyt sääntö, jonka mukaan yksi maa saa asettaa yhteen lajiin vain kolme edustajaa. Mutta silti nykyin Prahassa "venäläispareja" oli kymmenen.

Yhdeksän edusti entisen Neuvostoliiton eri tasavaltoja ja yksi Israelia. Prahassa sijoitusten ansiosta nämä maat saavat ensi vuoden kisoihin 13 edustajaa.

Maailman paras ei-venäläinen jäätanssipari **Susanna Rahkamo - Petri Kokko** on huolissaan lajin kansainvälisestä tulevaisuudesta. Kokko laskeskelee, että Lillehammerin olympiakisojen jälkeen lopettavat suomalaisten lisäksi kaikki muutkin ei-venäläiset kärkiparit.

- Seuraavat kymmenen vuotta ei kymmenen parhaan joukossa ole muita kuin "venäläisiä", Petri arvioi. Susanna lieventää tuomion viiteen vuoteen.

Taso kovenee

Suomalaisten mukaan kaikki IVY-maiden parit harjoittelevat Moskovassa, eikä heillä ole kovinkaan kaksisia yhteyksiä edustamiinsa maihin. Uzbekistania edustanut pari oli kertonut Susanna Rahkamolle, etteivät he ole koskaan käyneetkään Uzbekistanissa.

- Kansainvälinen liitto on myös vähän huolissaan. Miten sitten käy, kun seuraavaan kongressiin marssivat omilla

ehdokkaillaan kaikki nämä valtiot? Susanna kyselee.

Hyväkin Petri Kokko näkee uudessa tilanteessa. Varsinkin jäätanssissa taso on nyt kovempi kuin koskaan.

Huonoa on Susanna Rahkamon mukaan se, että länsimaiden edustajien on entistä vaikeampi tunkeutua kärkijoukko.

Tuomarit ovat amatöörejä

Tuomaripelistä puhutaan aina, kun keskustellaan taitoluistelusta. Susanna Rahkamo ja Petri Kokko pitävät pääongelmana tuomarien ammattitaidottomuutta.

-Luistelijat ja valmentajat ovat kaikki ammattilaisia ja tuomarit kuitenkin täysiä amatöörejä. Siinä saattaa syntyä ristiriitoja, Petri arvioi. Yhtenä mahdollisuutena suomalaispari näkee tuomarien ammattilaistamisen.

Tuomareina voisi käyttää Susannan ja Petrin mielestä valmentajia - tietenkin tiettyjä jääviyssääntöjä noudattaen. Toinen mahdollisuus olisi muodostaa ammattituomarien joukko.

Toinen uudistus, joka Susannan ja Petrin mielestä olisi mahdollinen, olisi maailman-cup, alppihiihdon ja muiden lajien tapaan. Se toisi lajille julkisuutta.

**Muistithan
uusia
tilauksesi?**

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Floridan kuulumisia

Jyväskylän sotaveteraanikuoro vierailulla Floridassa

MINNA VILEN
LAKE WORTH, FL

Melle Floridan Suomalaisille Aseveljille oli ilo saada vieraaksemme Sotaveteraanikuoro Jyväskylästä. He saapuivat tänne Lake Worthiin maaliskuun 15. päivänä, veraten reippaina pitkän ja raskaita matkan jälkeen. Matkahan rasittaa nuorempiaakin, saatikka sitten jo kovan kohtalon kokeneita, vaan sittenkin ikinuoria.

Tulosa seuranneena päivänä me tälläkertaisella Aseveljet järjestimme tulojuhlan Suomitalolle. Emännät olivat laittaneet parasta pöytään ja miehemme olivat muistaneet laittaa tervetuliaiscocktailin.

Tunnettu trumpettinsoitaja Kukko kajahutti alkuun tervetuliaisanfaarin. Tervehdykset lausuttiin molemmin puolin ja Sotaveteraanit ilahduttivat meitä lauluillaan. Näin vierähti parituntinen seurustellen ja toisimme tutustuen, ja puhe luisti molemmin puolin.

Torstaina, 18. p:nä oli Jyväskylän Sotaveteraanikuoron konsertti Suomitalolla. Siellä he lauloivat useita suomalaisten sanoittamia ja säveltämiä lauluja. Laulut olivat kaunita ja hyvin esitety-

jä, josta ovat kiitokset kaikuneet jälkeenkäinkin päin.

20. p:nä Sotaveteraanikuoro oli laulamassa Lepokodillamme Finlandia Foundationin järjestämässä kahvaisissa Lepokodin hyväksi. He lauloivat monia reippaita lauluja saaden palkkioksi paljon ablodeja. Juhlan loputtua he kävivät vielä laulamassa Lepokotimme asukkaille ja samalla tutustuivat meidän Lepokotimme.

Kirkkokonsertti oli 21. p:nä St. Andrew's Lutheran kirkossa. Siellä kuoro lauloi erittäin kaunisti, ja yleisö kuunteli hartaasti. Konsertti oli erittäin onnistunut niin laulajien kuin yleisönkin kannalta.

22. p:nä kuoro lauloi Finlandia päivien avajaisissa kaupungintalon edustalla. He lauloivat mahtavasti "Suomen laulun". Alkuseremoniana oli Amerikan ja Suomen lippujen salkoonvetäminen molempien maiden kansallislaulujen myötäisinä.

Merkillepantavaa oli kun kaupungin virkailijat tervehtivät meitä suomalaisia meidän omalla suomenkielellämme. Se oli suuri yllätys, näin he tahtoivat antaa kunniaa meille suomalaisille.

Avajaisjuhla oli erittäin on-

nistunut ja kaunis tilaisuus, jota täydensi Sotaveteraanit laulullaan.

Tiistaina 23. p:nä kuoro kävi veteraanien patsaalla, jossa laskivat seppeleen yhdessä meidän veteraanien kanssa. Sielläkin laulu kaikui mahtavana avaran taivaan alla.

Samana päivänä klo 1:00 iltapäivällä kokoontuimme piknikille Bryant puistoon, jossa söimme maukkaan kana-aterian yhdessä kasvien kanssa. Hedelmäsalaattia oli jälkiruokaksi ja tietysti kahvipullan ja kakkujen kanssa.

Siellä myös veteraanipojat lauloivat meille jäähyväisiksi. Päivä sattui olemaan aurinkoinen ja kaunis, valitettavasti kaikki aikaisemmat päivät kuoron täällä ollessa olleet sateisia. Mutta kyllä meillä aurinkokin paistaa...

Parhaat kiitoksemme Sotaveteraanikuorolle käynnistämme täällä. Toivottavasti se virkisti teitä, vaikka aika olikin liian lyhyt. Kiitokset laulunjohtajalle Erik Glanille, kuoronjohtajalle Lauri Poutaselle, matkanjohtajalle Eino Erkkilälle ja Lauri Poutaselle. Tervetuloa pian uudelleen!

Suomalaiset Aseveljet
Floridassa r.y.

Huhtik. 1, 1993

Vielä ikääntyessäkin tarvitsemme liikunnallista iloa, siksi täällä harrastetaan viikottain voimistelua verenkierron ja lihasten ylläpitämiseksi vetreinä. Tämän on todettu olevan yksi viikon kohokohta. Saimme kotiimme uusia asukkaita: Kustaa Heino, Aina Koski, Anna Nyman ja Gunnar Turnquist tervetuloa! Toivomme teidän viihtyvän tässä isossa talossa.

Keski- ja loppuviikolla huomioitiin meidän Helping Hands -ryhmää, tarjoamalla luonas kiitokseksi heidän suuremmasta työpanoksesta. Monet heistä taas lentävät pohjoiseen ja palaavat syksyllä luoksemme reippaana. Vielä kerran sydämelliset kiitoksemme teille ystävällisille avustajillemme, koko talvikauden aikana tehdystä työstänne asukkaistemme hyväksi. Perjantaina vietettiin pitkäaikaisen asukkaamme Carl

Millerin muistojuhlaa omaisten ja ystävien seurassa.

Lauantaina paikallinen Lions clubi vieraili kodissamme, josta kiitoksemme teille. Samalla me vietimme omaksi ja vieraiden iloksi "Hattukarnevaaleja". Monenlaista sitä on keksitty pääparkamme suojaksi ja menoksi.

Onnellista oloa ja elämäniloa.
Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Kenttähaali

908 Lehto Lane
Lake Worth, Florida

Huhtikuun toimintaa

Joka lauantai-ilta klo 8:00 tanssit Ilmari Salon haitarin tahtiin.

Joka sunnuntai-iltapäivä klo 1:00 Bingo - vapaat kahvit.

Sunnuntaina 11. p:nä klo 4:00 iltapäivällä johtokunnan kokous. Klo 5:00 iltapäivällä jäsenten kuukausikokous.

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmilta tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitua haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkkeitön kanssa ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Kaurismäki
boikotoi
Turkkia

Suomalaisen ohjaajan Aki Kaurismäen elokuva *Boheemielämä* ei osallistu Istanbulin elokuvajuhlisiin. Ohjaaja on ilmoittanut juhlan järjestäjille vetävänsä elokuvansa pois vastalauseeksi Turkissa tapahtuvalle ihmisoikeuksien loukkaamiselle.

Kirjeessään Kaurismäki huomauttaa, että Amnesty Internationalin ja myös muiden lähteiden tiedot osoittavat, että etenkin kurdialueella tapahtuu kidutusta ja murhia, joihin Turkin hallitus ei edes suunnittele puuttuvansa.

Kirjeessään Kaurismäki toteaa, että elokuvaohjaajana hänen vaikutusmahdollisuutensa ovat rajalliset, eikä hänen boikottinsa pienimmäskään määrin kohdistu Istanbulin elokuvajuhlaan, vaan yksinomaan Turkin hallituksen.

Tampella
keskittyy
metalliin

Tampella on enää metalliyrittäjä, jonka liikevaihto on neljä miljardia markkaa. Näin äskettäisten tietojen jälkeen: valtionyhtiö Enso-Gutzeit ostaa Tampellan metsä- ja pakkausteollisuuden.

Enso, Suomen Pankki ja Tampella allekirjoittivat aiesopimuksen viime viikolla. Sen mukaan Tampella Forest Oy:n ja Tambox Europe Oy:n osakekannat siirtyvät kokonaan Ensolle, samoin Tampellan 27,5 prosenttia selluyhtiö Sunilan osakkeista.

Kauppahinta on noin miljardi, josta valtaosa eli 800 miljoonaa maksetaan Enson osakkeilla. Lisäksi Enso ottaa hoitaakseen Tampellalta 2,6 miljardia markkaa lainoja.

Suomen Metsäliitto-Yhtymän pääjohtaja Juhani Anhava uskoo, että metsäteollisuus on jo käynyt aallonpohjassa ja suunta voi olla vain ylöspäin. Hän muistutti äskettäisessä tilaisuudessa Espoossa, että esimerkiksi kovusellun hinta painui viime vuonna 1950-luvun maksetuihin hintoihin.

Yhtymä paransi jo viime vuonna tulostaan ja Anhava lupaa linjan jatkuvan "roimana". Hän perustelee luottamustaan mm. sillä, että suomalaisen metsäteollisuuden kilpailuasema on kohentunut huomasti markan devalvoitumisen myötä. Toisaalta tilannetta parantaa Kanadan vetäytyminen Euroopasta,

koska se näyttää keskittyvän Pohjois-Amerikan vahvistuville markkinoille. Viime vuonna Kanadan arvioidaan myyneen Euroopaassa vajaat miljoona tonnia paperia.

Oman lisänsä tuo Japanin ilmaantuminen eurooppalaisten metsäteollisuuden tuotteiden ostajaksi. Ilmeisesti Ve-

näjä taas ei ole onnistunut toimittamaan tuotteita niin paljon kuin ennakkoon odotettiin.

Vaikka yhtymän tulos parantui selvästi viime vuodesta, se kirjasi rahoituserien jälkeen vielä 381 miljoonan markan tappion. Toissa vuonna summa oli 15 miljoonaa suurempi.

Suomi voitti EM-kultaa naisten jääkiekossa maaliskuun 27. päivänä. Finaaliottelussa kukistui Ruotsi maalein 8-2. Suomen ratkaisija oli kolme maalia tehnyt Riikka Nieminen.

Juhani Anhava:

Metsäteollisuus kääntyy nousuun

PORO . . .
jatkoa sivulta 5

ja tiheä kuin miehen sänkitukka. Poro- ja pukkimokka pitävät lammasmokkaa paremmin ryhtinsä. Hinnaltaan ne ovat lammasta hieman kalliimpia.

Mokan raaka-aineeksi kelpaavat vasojen ja nuorten aikuisten vuodat. Niissä on vähiten, tuskin lainkaan kurmun toukkien tuhoja, jotka näkyvät mokassa vaaleina laikkuina ja reikinä.

Kurmu kuuluu paarmojen sukuun. Se munii poron karvoihin ja toukat ryömivät karvatupen juuresta nahan alle. Kun sääolot ovat suosiolliset, vasat ehditään teurastaa ennen kuin kurmun toukat puhkaisevat nahkaan hengitysteikensä.

Eloon jätetyille vasolle annetaan pistoksena loislääkitys. Se tuhoaa useimmat loiset sisäelmistä ja kurmun toukat nahan alta. Seuraava kesä tuo uudet kurmut ja syksy uuden lääkityksen. Nyt kurmun jälki on sekundan merkki, mutta sota-

kana se oli laadun tae, todiste, että tuote oli aitoa villivuo-
taa.

Sotavuosina Suomessa muokattiin vaatetusteollisuuden käyttöön kymmeniä tuhansia hirven- ja porontaljoja. Nautaeläinten ja lampaiden vuotien käyttöä säännöstelltiin ja suurin osa ohjattiin armeijan käyttöön. Villivuo-
tia säännöstely ei koskenut.

Hirvennahasta tehtiin ensisijaisesti valjaita, mutta myös jonkin verran vaatteita ja käsineitä.

Poronmokasta valmistettiin vaatteita, käsineitä ja jalkineita. Porosäämiskästä tehtiin miesten välilohsuja. Niitä suosivat varttuneet herrat ja viimeisten olojen työläiset, kuten veturinkuljettajat ja metsurit.

Suomalaiset muokkaamat unohtivat hyvinvoinnin myötä poron. Italialaiset puolestaan jatkoivat, ostivat raaka-aineensa Norjasta, Ruotsista ja Suomesta.

Ahlskogin nahkatehtaan vä-

keä Kruunupyssä "alkoi ottaa koppaan" kun rekat jyräsivät ohi, veivät raakoja ja puolivalmiita poronahkoja Italiaan. Sieltä suomalaiset valmistajat ostivat niitä takaisin mokkana ja nappana.

Italialaisten hankki Friitalakin 1970-luvulla poronahkaa ja valmisti siitä lastenvaatteita, joita muiden muassa Persian shaahitar osti lapsilleen.

Pentik kokeili 1980-luvulla Italiassa valmistettua poronmokkaa.

Ahlskog on lähes kymmenen vuotta keittänyt poronahan muokkaus- ja värjäysmenetelmiä ja muokkaa nykyisin suurimman osan vaatetus-
käyttöön menevistä suomalaisista poronahkoista, vuosittain noin 40,000 vuotaa. Huomattava osa niistä vie-
dään vaatteina ulkomaille.

Työ vaatii paitsi omaperäistä suunnittelua, myös huolellisuutta. Yksikin ylimalkainen sauma tai rihkamanappi on kokonaisuuden kannalta tuhoisa.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomaille: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Toimikunta avaisi armeijan naisille

Suomen naisille tulisi avata mahdollisuus vapaaehtoiseen asepalvelukseen miesten rinnalla, ehdotti parlamentaarinen toimikunta äskettäin luovuttamassaan mietinnössään.

Vapaaehtoispalveluksesta ilmoitettaisiin tiedotusvälineissä, ja armeijaan haluaville 17-25-vuotiaille naisille järjestettäisiin kutsuntaa vastaava hakutilaisuus.

Ennen palveluksen aloittamista tai sen alkuvaiheessa nainen voisi ilman erityisyyttä peruuttaa aiheensa.

Toimikunnassa olevien naisten enemmistö tyrmää ehdotuksen eriyttämisessä mielipiteessään. Se epäilee muun muassa, että naisista koulutettaisiin "armeijareserviä", koska puolustusministeriö päättäisi armeijaan otettavien naisten määrän kulloisenkin tilanteen mukaan.

Puolustusvoimat sanoo irti neljänneksen

Suomen puolustusvoimat uhkaa sanoa irti neljänneksen noin kymmenestä tuhannesta siviililyöntekijästään ensi vuonna. Syynä ovat valtion säästötoimet.

Supistukset ulottuvat lähes kaikkiin joukko-osastoihin. Noin 2,800 irtisanottavasta vain kymmenen prosenttia on sotilashenkilöstöä, muut siviilejä.

Vähentäminen kohdistuisi varuskunnissa pääosin kiinteistöhoito-, toimisto-, ruokala-, terveydenhuolto- ja korjaamohenkilöstöön, josta osa on velvoitettytiettyjä. Irtisanottavien työt hoidetaan siirtämällä tilalle varusmiehiä.

Puolustusministeriö ilmoitti äskettäin, että tuhansia puolustushallinnon työntekijöitä uhkaa tänä vuonna lomautus. Lomautuksella on tarkoitus säästää rahaa valtioneuvoston vuodelle 1993 asettaman neljän prosentin säästövelvoitteen mukaisesti.

Suomi siirtynyt kesäaikaan

Suomi siirtyi maaliskuun 28. päivän yönä kello kolme kesäaikaan. Kelloja siirrettiin tällöin tunnilla eteenpäin.

Kesäaika tuli smanaikaisesti voimaan myös muissa Pohjoismaissa sekä Euroopan yhteisön alueella.

Takaisin talviaikaan kellot siirretään syyskuun viimeisenä sunnuntaina.

Suomessa on noudatettu kesäaika vuodesta 1981 lähtien.

Englantilainen vedonlyöntiyhtiö: Ilaskivi, Ahtisaari ja Sorsa vahvoilla

Englantilaisen vedonlyöntitoimisto Kesakin kerrointien mukaan todennäköisintä on, että Suomen seuraavaksi presidentiksi valitaan **Raimo Ilaskivi** (kok). Hänen vedonlyöntikertoimensa on 2.75. Perässä tulevat tasaisesti demarien **Martti Ahtisaari** ja **Kalevi Sorsa**, molemmat kertoimella 4.

Pertti Salolaisen (kok) kerroin on 5.5, **Elisabeth Rehnin** (r) 7 ja **Paavo Värysen**

(kesk) 12.

Pistesijojen ulkopuolisilla kerroimet ovatkin sitten jo omaa luokkaansa. **Pirkko Työläjärveen** (sd) ja **Eeva Kuuskoskeen** (kesk) uskovat saivat rahansa 80-kertaisena takaisin, jos oma suosikki tulisi valituksi.

Sulo Aittoniemen kerroin on tasan 100.

Vedonlyöntitiedot ovat maalis-lisk. 25 - huhtik. 1 päivien väliseltä viikolta.

Marina Congressilla hyvä ensimmäinen vuosi

Vuosi sitten käyttöön otetun Marina Congress Centerin ensimmäinen vuosi onnistui yli odotusten. Helsingin Katajanokalla sijaitsevan kongressikeskuksen varauskirjasta löytyy nyt merkintöjä jo vuodelle 2001.

Satamavarastosta kongressikeskukseksi kunnostetun rakennuksen ensimmäinen

tilaisuus oli Ety-seurantakokous viime vuoden maaliskuusta heinäkuuhun. Sen päätyttyä keskuksessa ehdittiin pitää loppuvuoden aikana 350 tilaisuutta.

Nykyisten varausten perusteella kongressikeskuksessa järjestetään tänä vuonna noin 300 tilaisuutta. Kävijämääräksi arvioidaan 60,000.

Finnfundilla 50 miljoonan hankkeet Itä-Euroopassa

Teollisen yhteistyön rahasto Finnfund on tehnyt seitsemäntoista sijoituspäätöstä Itä- ja Keski-Eurooppaan aloitettuaan alueen rahoitustoiminnan viime vuoden alussa.

Sijoitusten lisäksi tutkimus- ja koulutusrahoitusta on myönnetty 27 hankkeeseen, kertoi apulaisjohtaja **Lauri Honka** äskettäin. Tähän mennessä tehtyjen sijoitus- ja rahoituspäätösten arvo on noin 50 miljoonaa markkaa ja valmisteltavana on 50-60 hanketta, joiden yhteisarvo on noin 400 miljoonaa markkaa, Honka kertoi.

Maantieteellisesti hankkeet ovat keskittyneet Viroon ja Venäjälle sekä Puolaan, Unkariin ja Tšekinmaalle.

Finnfundin asiakkaina ovat pääosin pienet ja keskisuuret suomalaiset yritykset. Yhtiön tehtävänä on edistää teollisuuden ja palvelualueen investointeja OECD-alueen ulkopuolelle eli keski- ja Itä-Eurooppaan, Aasiaan, Latinalaiseen Amerikkaan, Afrikkaan ja lähi-itään. Finnfund rahoittaa yritystoimintaa osakepääomasijoituksilla, lainoilla ja takauksilla.

Finnfundin viime vuoden tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 24 miljoonaa markkaa, jossa on kasvua edellisvuodesta yli 70 prosenttia.

Ahtisaari neuvoi varautumaan pakolaisvirtoihin

Sdp:n presidenttiehdokkaaksi pyrkivä valtiosihteerin **Martti Ahtisaari** kehottaa suomalaisia varautumaan kasvaviin pakolaisvirtoihin.

Ahtisaari totesi äskettäin Turussa, että Eurooppa on pakolaisvirtojen kohteena eivätkä suomalaiset voi ostaa itseensä vapaiksi tästä ongelmasta.

Hänen mukaansa Eurooppa elää levotonta uuden aikakauden alun murrosta.

Ahtisaari arveli, että kestävä vielä vuosia, ennen kuin tiedämme varmuudella, onko meillä rauhanomainen uusi Eurooppa vai voimapolitiittisiin kamppailuihin palannut vanha Eurooppa.

Ahtisaari sanoi tiedotustilaisuudessa olevansa tyytyväinen tapaan, jolla presidentti **Mauno Koivisto** on johtanut Suomen ulkopoliittikkaa.

Presidentin roolia on hänen mukaansa kehitettävä demokratian suunnassa ja hengessä. Presidentti ei ole hänestä pelkkä seremoniamestari eikä presidentin pidä sulketua linnaansa.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

Nikula kertoi olevansa valmis tehtävään Vihreät varautuvat omaan ehdokkaaseen

Suomen vihreä liitto varautuu edelleen siihen, että puolue asettaa oman ehdokkaansa ensi vuoden presidentinvaaliin.

Kansanedustaja Paavo Nikula ilmoitti puolueen valtuuskunnan kokouksessa edellissununtaina olevansa valmis ehdokkaaksi.

Nikula toivoi kuitenkin, että vihreiden piirissä mietittäisiin

Paavo Nikula

vakavasti, onko oman ehdokkaan asettaminen järkevää.

Osa vihreistä on sitä mieltä, että oman ehdokkaan sijasta vihreiden pitäisi antaa tuensa sopivalle puolueen ulkopuoliselle ehdokkaalle. Kansanedustaja **Eeva Kuuskosken** lisäksi kannatusta sai päivän keskustelussa myös SDP:n presidenttiehdokkaaksi pyrkivä **Martti Ahtisaari**.

Vihreän liiton edustajat tapasivat edellisviikon perjantaina Ahtisaaren.

Puheenjohtaja **Pekka Sarin** mukaan Ahtisaari osoittautui miellyttäväksi ja keskustelukykyiseksi. Mitä Ahtisaari ajattelee sisäpoliittista kysymyksistä, jäi Saurin mukaan kuitenkin epäselväksi.

Vihreän liiton odotetaan ratkaisevan presidenttikantansa liittokokouksessaan kesäkuussa.

Suomen itäraajasta tulossa EY:n pisin Venäjän vastainen raja

Suomen itäisiä raja-asemia valmistellaan Euroopan yhteisön pisin Venäjän vastaisen maaran ylityspaikoiksi. Suomen tulli on monilta osin etupainoisesti valmistellut EY:n tullilainsäädännön käyttöönottoa. Myös tuntuvat henkilöstövahvistukset itärajan ylityspaikoilla pyritään viemään loppuun jo tänä vuonna.

Kaikki rakennusinvestoinnit eivät sen sijaan ole edenneet toivotusti. Tullihallituksen pääjohtaja **Jermu Laine** syyttääkin Tielaitosta keskeisen Vaalimaan rajasemahankkeen jarruttamisesta.

Tulli on pitkälti pohjannut valmisteluvauhtinsa ajatuksen, että Suomesta tulee EY:n jäsen vuosien 1995-1996 aikana. Siinä vaiheessa kansallinen tulli muuttuu paljolti EY:n tullilaitokseksi, joka panee osaltan toimeen yhteisön tullin, markkina- ja myös suojelupoliittikkaa.

EY-ratkaisu siirtää tullen työn painopisteen yhä enemmän itärajalta. Valvontapainotteisten raja-asemien tehtäväkenttä kasvaa. Valvonnan osuus pysyy kuitenkin edelleen keskeisenä, ja sen yleiskuva tulee EY:n itärajan Suomen-osuudella olemaan tiukka.

FINNEXPRESS

ABSOLUTELY &
POSITIVELY
LOWEST AIRFARES
WHEN YOU FLY
FINNAIR TO FINLAND

CRUISES * TOURS * CARS * HOTELS

★ ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD ★

For information and reservations contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
212-832-8989 or 800-677-6454

From the desk of Stig Häggblom:

Sadat suomalaisperheet muistavat ne riemukkaat ajat 50- ja 60-luvulla, kun täkäläisellä rahalla parhaat suomalaiset maratonjuoksijat saapuivat Bostoniin. Se oli sitä Karvosen ja Oksasen aikaa, joskin näillä kavereilla aina oli mukana muitakin, kaikki maailman senaikkaisia huippuja.

Ensimmäisen suomalaisvoiton Bostonissa toi Carl Linder 1919. Hän makaa Quincyn hautausmaalla. Viimeksi voitti suomalaisista Olavi Suomalainen 1972. Hänen voittoaikansa oli 2.15,39, yksi niitä sen ajan parhaimpia.

Euroopan maratonmestari 1969 Atéenassa, Ron Hill, britti, oli kuitenkin 1970 voittanut Bostonissa niin hyvällä ajalla kuin 2.10,30. Se oli rataennätys silloin.

Vuonna 1986 oli Bostonissa mukana kokenut mies Australiasta, Robert de Castella. Castella oli mm. Helsingissä voittanut yleisurheilun ensimmäisen maratonmatkan maailmanmestaruuden 1983. 1986 de Castella voitti Bostonissa ennätysajassa 2.07,51.

Vaikka maailman kaikki maratonradat ovat erilaisia, saavutettuja aikoja kuitenkin verrataan toisiinsa. Tämä australialaisen Bostonin voitoaika on edelleen kymmenen parhaan joukossa koko maailmassa. Bostonissa eivät edes Afrikan hurjat menijät, joukossa kolminkertainen Bostonin voittaja Abraham Hussein, ole tähän pystyneet.

Suomen Urheiluliitolla oli Bostonin järjestäjien kanssa Juha Väätäisen allekirjoit-

ma sopimus, joka takavuosi-na takasi monipäisen suomalaisosanoton Bostonissa. Hyöty tästä oli molemmille osapuolille pieni, kenties ensi kädessä siitä syystä, että Suomen puolella ei otettu hommaa riittävän vakavasti.

Suomi on 80-luvulla panostanut keihänheittoon ja tämä suuntaus tuntuu jatkuvan. Juoksijoita Paavo Nurmen maassa maailman huipputasolla ei ole kovin montaa. Yleisurheilu on Suomessa rikinäistä toimintaa, parhaassa tapauksessa sattumanvaraista.

Kuitenkin Bostoniin on tulossa yksi mies, jolla on vakava aikomus yrittää. Hän on Risto Ulmala Jyväskylästä.

Ulmala viestittää tämän kirjoittajalle:

- Tahdon olla Bostonissa mahdollisimman hyvässä kunnossa, koska tämän kilpailun pohjalta rakennan kilpailuohjelmani jatkossa kestävä ajatellen.

Risto ei sulje pois sitä mahdollisuutta, että hän ensi kesän MM-kisoissa Saksassa (jo neljännet) vaikkapa juoksisi maratonin.

Takana on vain yksi loppuun juostu maraton, viime syksyn New York, missä Risto oli 12. sijalla ja onnistui myös suunnitelmassaan alittaa 2.13 - rajan.

Risto Ulmala kulkee omia

Nyt on taas SE aika!

teitänsä yksinäinen vaeltaja kun on. Paavo Nurmea hän on oppinut vuosien varrella kunnioittamaan yhä enemmän.

- Kumma vain, että Suomessa Nurmea ei ole tutkittu enemmän. Hänestä on vieläkin oppimista.

Olisko niin, että Ulmala on havainnut että Paavo Suuri toteutti ohjelmansa niinkuin hän itse oli ne suunnitellut

huolimatta siitä mitä mieltä kulloinkin olivat uhreilun johtajat maasa?

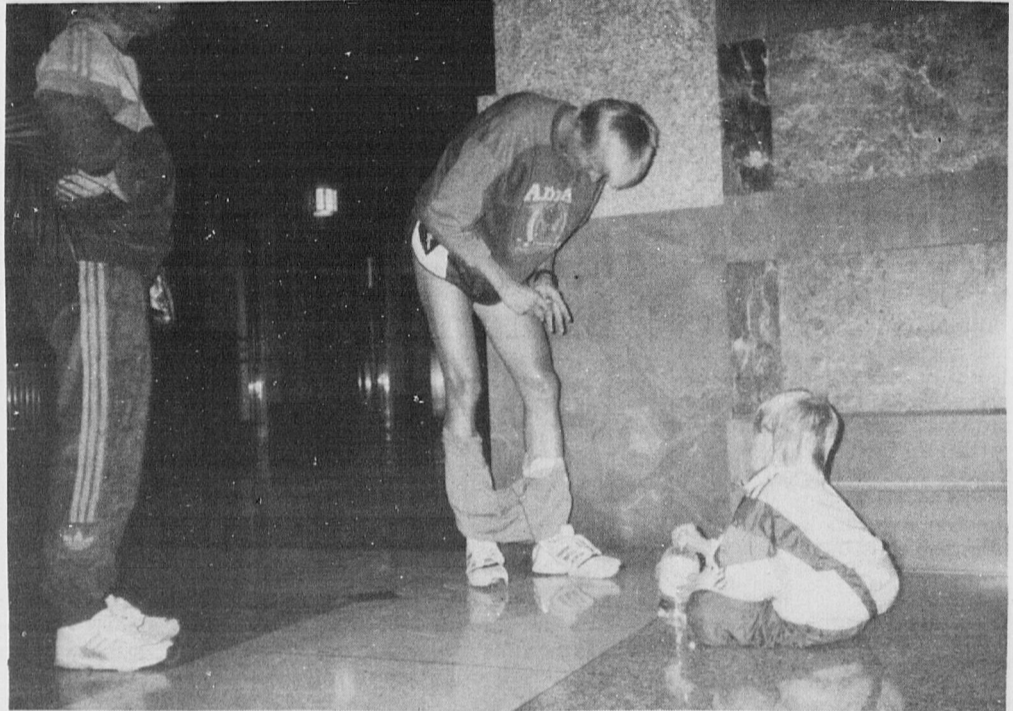
Kiistelty työministeri Ilkka Kanerva on Suomen Urheiluliiton puheenjohtaja. Kun Risto Ulmala saaraana oli epäonnistunut Barcelonassa, Kanerva soitti Ulmalalle ja oli pyytämässä tätä Ruotsi-maotteluun, josta Ulmala oli jo kieltäytynyt

- En muuttanut mieltäni,

Ulmala muistelee. Meni huonosti Barcelonassa ja Ruotsi-ottelu oli heti perään. Ei siinä mitään ideaa ollut urheilumisen kannalta.

Näistä lähtökohdista sitten Bostoniin. 97. maratonjuoksu on maanantaina, huhtikuun 19. p:nä.

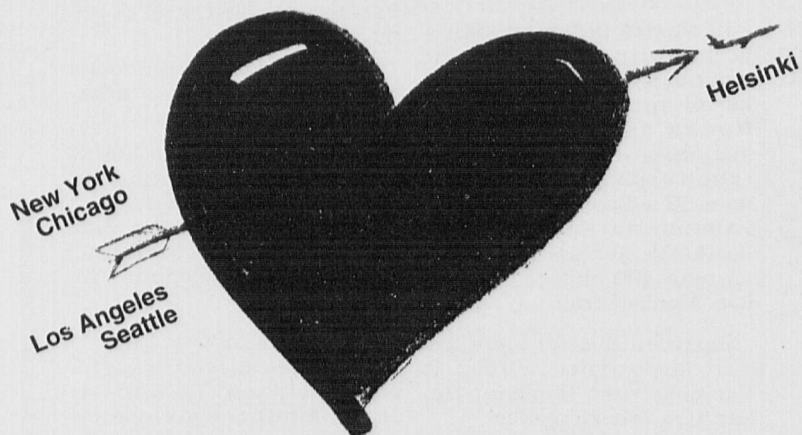
Toinen tärkeä päivä on jo tiedossa: huhtikuun 15. p:nä 1996 juostaan Bostonin Maratonin 100. kerran.

Tässä on koko Ulmalan perhe valmistautumassa isän kilpailuun pankkiholvissa. Risto panee lämmikettä polviinsa ja 4-vuotias Teemu katsoo, että ainetta tulee riittävästi. Vasemmalla yhtä vaaletukkalainen Päivi-äiti. Urheilussa ei kukaan onnistu, ellei koko perhe ole asiassa mukana.

Kuva: Stig Häggblom

The right flight to Helsinki

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Copenhagen Airport. A welcome retreat from the crowds of other European airports, Copenhagen offers travelers hassle-free connections. Several daily flights to Helsinki allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Copenhagen Airport's large shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS.

For more information,
contact your travel agent
or SAS at 1-800/221-2350.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-942

Aune Edlund, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863